

Projektbidragens användning och effekter 2021

**Återrapportering av fyra statsbidrag
till ideella organisationer, stiftelser och
kommuner**

© Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) 2021

Författare: Johanna Sellberg

Webb: www.mucf.se

Projektbidragens användning och effekter 2021

**Återrapportering av fyra statsbidrag
till ideella organisationer, stiftelser och
kommuner**

Förord

Ett av kärnuppdragen för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) är att fördela statsbidrag till ideella organisationer och stiftelser. En del av dessa statsbidrag fördelas som projektbidrag och går till projekt som handlar om demokrati- och inflytandefrågor samt till projekt som motverkar rasism och extremism. I den här rapporten återrapporterar myndigheten hur fyra av projektbidragen inom dessa områden har använts och vilka effekter projektägarna anser att de har fått. Totalt redovisades nästan 55,2 miljoner kronor under 2020 till 72 projekt som

- minskat förekomsten av hot och hat i det offentliga samtalet,
- motverkat eller förebyggt rasism eller liknande former av intolerans,
- värnat demokratin mot våldsbejakande extremism, eller
- stött barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande.

Myndigheten har i denna uppföljning gjort en särskild insats för att utreda vilka resultat och effekter som skapas av de beviljade projekten. Sammantaget bedöms både användningen och de effekter som organisationerna har rapporterat in till myndigheten ligga i linje med bidragens syften. Myndigheten kan även konstatera att projektägarna själva bedömer att projektbidragen har bidragit till långsiktiga effekter både på samhälls-, organisations- och individnivå. Eftersom projekten bedrivits i majoriteten av Sveriges län har ett stort antal organisationer och individer kunnat ta del av dem.

Myndighetens ambition och förhoppning är att denna rapport ska vara ett underlag till regeringen inför beslut om hur bidragen ska regleras och följas upp. En ytterligare förhoppning är att även andra läsare så som framtida projektägare, politiker och tjänstemän inom det civila samhället kan vara intresserade av innehållet i rapporten. *Projektbidragens användning och effekter 2021* är därför utformad så att flera typer av läsare ska kunna bilda sig en uppfattning om och inspireras av vad de olika statliga stöden används för och vad de bidrar till.

Rapporten är framtagen av Johanna Sellberg på avdelningen för statsbidrag.

Lena Nyberg

Generaldirektör

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor

Innehåll

Sammanfattning	6
Inledning	7
Uppdraget	7
Tidigare rapporteringar	8
Rapportens upplägg	10
Underlag till rapporten	11
Dokumentation från projekten	11
Intervjuer med projektägare	11
Materialets tillförlitlighet	12
Minska hot och hat	13
Bidragets effekter	17
Motverka rasism	18
Så användes bidraget	18
Bidragets effekter	22
Värna demokratin	24
Så användes bidraget	24
Bidragets effekter	28
Ungas organisering	30
Så användes bidraget	30
Bidragets effekter	35
Bidragens resultat och effekter	37
Minska hot och hat	38
Motverka rasism	39
Värna demokratin	42
Ungas organisering	44
Effekter på lång sikt för projektbidragen	47
Utmaningar och möjligheter	49
MUCF:s samlade bedömning	50
Myndighetens bedömning	50
Myndighetens förslag	55
Referenser	58
Bilagor	59
1: Motverka rasism	59
2: Värna demokratin	60
3: Stödja barns och ungdomars självständiga organisering	61
4: Intervjuguide	63
5: Resultatkategorier	65
6: Generella villkor – Projektbidrag	66

Sammanfattning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) lämnar årligen en redogörelse för hur flera av de bidrag som myndigheten fördelar har använts och vad medlen har gett för effekter. Åtterrapporeringen styrs av bidragens förordningar. I den här rapporten redovisas fyra projektbidrag som fördelats till projekt som

- minskar förekomsten av hot och hat i det offentliga samtalet
- motverkar eller förebygger rasism eller liknande former av intolerans
- värnar demokratin mot våldsbejakande extremism
- stödjer barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande

Myndigheten har i årets rapport utvecklat metoden för materialinsamling och analys, för att bättre kunna bedöma vilka resultat och effekter bidragen skapar. Rapporten ger en bild av vad bidragen har använts till, vilka som har fått bidrag och var i landet bidragen har använts. Den statistik som redovisas i rapporten baseras på grunddata från myndighetens elektroniska ansökningssystem och utgår ifrån slutrapporter som handlagts av myndigheten under 2020. Statsbidragens resultat och effekter analyseras mot bakgrund av de syften som pekas ut i förordningarna för respektive projektbidrag. Beskrivningarna av resultat och effekter baseras på intervjuer med sju organisationer som valts ut för att de är representativa typer av projekt som bedrivs inom respektive statsbidragstyp.

Myndigheten gör bedömningen att de resultat och effekter som projektägarna har rapporterat in och som de beskriver under intervjuerna ligger väl i linje med bidragens syften. Av projektens svar att döma leder bidragen till effekter på både kort och lång sikt som ligger i linje med förordningen och med målen för politiken för det civila samhället och för ungdomspolitikerna.

Intervjuerna med projekten visar också att både MUCF och projektägarna ser ett behov att ytterligare fördjupa förståelsen av bidragens effekter. I slutet av rapporten lämnar myndigheten förslag till regeringen för att möjliggöra detta, men även för att säkerställa att projektbidragen används i enlighet med beslut och att den ekonomiska redovisningen är tillförlitlig. Utöver detta önskar MUCF kunna underlätta förståelsen och överskådligheten kring de olika bidrag myndigheten fördelar. MUCF föreslår därför bland annat att regeringen bör

- öka anslaget för bidragsadministration till MUCF för förbättrad hantering och uppföljning av bidrag
- utforma förordningarna på ett liknande sätt för att öka tydligheten gentemot civilsamhällsorganisationerna
- ge MUCF uppdrag att fördela statsbidrag inom fyra områden där myndigheten fördelar eller tidigare har fördelat bidragsmedel, så som åtgärder för att stärka demokratin eller för samverkansinsatser för unga som varken arbetar eller studerar.

Inledning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) är en statlig myndighet som tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. En av myndighetens kärnuppgifter är att fördela bidrag till föreningsliv, internationellt samarbete, kommuner och forskning, se figur 1.

Den här rapporten behandlar hur fyra av myndighetens nationella projektbidrag har använts och vad de har gett för effekter. Rapporten är avgränsad till att handla om de statliga och förordningsstyrda projektbidrag som myndigheten fördelar till civilsamhällsorganisationer, kommuner och stiftelser. Figur 1 illustrerar vilken kategori de bidrag myndigheten skriver om i den här rapporten faller inom.

Figur 1. De olika kategorier som MUCF fördelar bidrag till.

Återrapporteringen sker på uppdrag av regeringen. Myndighetens förhoppning är att rapporten ska fungera som ett bra underlag för beslut om och utformning av de aktuella bidragssystemen.

Uppdraget

I de förordningar som redovisas i denna rapport står att myndigheten årligen ska lämna en sammanfattande redogörelse som handlar om vad bidragen har

använts till, och om möjligt göra en bedömning av statsbidragens effekter i förhållande till syftet med bidragen.

Förutom denna rapport lämnar myndigheten vid samma tillfälle en rapport om verksamhetsbidraget till antidiskrimineringsverksamheter och en rapport om de tre organisationsbidragen till barn- och ungdomsorganisationer, hbtq-organisationer samt organisationer bildade på etnisk grund (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2021a, 2021b).

Den här rapporten innefattar fyra av de projektbidrag som MUCF fördelar. Medlen går till projekt som minskar förekomsten av hot och hat i det offentliga samtalet, som motverkar eller förebygger rasism eller liknande former av intolerans, som värnar demokratin mot våldsbejakande extremism och som stödjer barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande. Följande förordningar reglerar fördelningen av dessa bidrag:

- Förordning (2018:32) om statsbidrag för insatser som motverkar hot och hat i det offentliga samtalet
- Förordning (2008:62) om statsbidrag till verksamheter mot rasism och liknade former av intolerans
- Förordning (2011:1508) om statsbidrag för verksamhet som värnar demokratin
- Förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer.

Enligt uppdragsformuleringen har myndigheten två uppgifter: dels att redovisa vad bidragen har använts till, dels – om möjligt – göra en bedömning av statsbidragens effekter i förhållande till syftet med bidragen. Den senare uppgiften är svårare eftersom man då, för att kunna uttala sig om effekter, egentligen måste arbeta med före- och eftermätningar. I arbetet med denna rapport har myndigheten utvecklat analysen av projektens effekter genom att intervjua sju projekt, utöver att analysera den dokumentation som projektägarna rapporterar in till myndigheten.

Tidigare rapporteringar

MUCF har återrapporterat användningen och effekterna av de bidrag myndigheten fördelar sedan 2009. I den första rapporten, *Konsekvenser, resultat och effekter av Ungdomsstyrelsens bidragsgivning till ideella organisationer*, (Ungdomsstyrelsen 2009), utredde myndigheten förutsättningar och möjliga tillvägagångssätt för återkommande uppföljningar och rapporteringar av bidragsgivningen. Bland annat genomfördes fokusgrupper med representanter från olika föreningar och organisationer som hade beviljats bidrag inom de aktuella bidragsformerna.

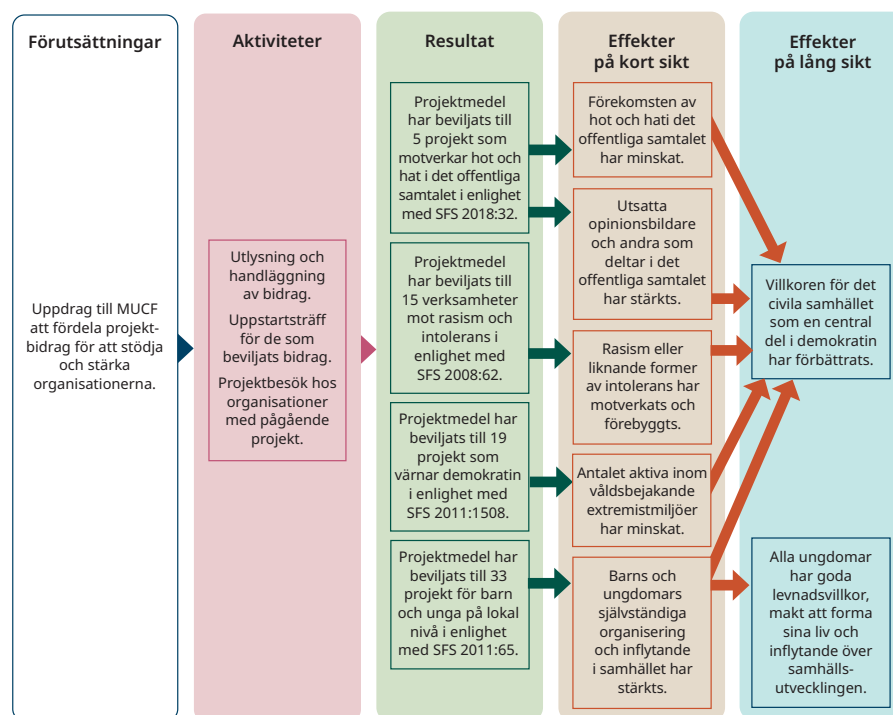
I rapporten ingick också en kunskapsöversikt om vilka metoder som finns för att mäta resultat och effekter av statliga bidrag. Där konstaterades att utvärderingar om effekter förutsätter att det finns preciserade och mätbara mål, vilket saknas för statsbidragen. För att närma sig detta har myndigheten, baserat på bidragens förordningar, konstruerat verksamhetslogiker för bidragen, som kan ligga till grund för en analys av bidragens effekter.

Verksamhetslogik för projektbidragen

Verksamhetslogik är ett systematiskt sätt att beskriva verksamhetens förutsättningar, genomförande och förväntade resultat. Det ger en överblick och illustrerar hur olika delar antas hänga ihop och hur de bygger en logisk kedja mellan syfte, aktiviteter, resultat och effekter på kort och lång sikt. Den tydliggör de antaganden som en verksamhet vilar på och sätter fokus på effekterna av myndighetens arbete, det vill säga det yttre resultatet av myndighetens insatser. Verksamhetslogiker kan bidra i både uppföljning och utvärdering, genom att binda samman aktiviteterna med resultat och med effekter på kort och lång sikt. Det är vanligen lättare och mindre kostsamt att mäta det som ligger tidigt¹ i effektkedjan (aktiviteter och resultat¹), än det som ligger senare i samma kedja (effekter på kort och lång sikt). Men om resultaten uppfyller förväntningarna, innebär det att förutsättningar finns för att även nästa steg i effektkedjan kan inträffa. Arbetet går alltså i riktning mot målet, där effekterna är realiserade (ESV 2016:31).

Baserat på förordningarna för projektbidragen, har följande verksamhetslogik konstruerats. Den är framtagen på myndighetsnivå, för att spegla MUCF:s arbete med projektbidragen. Under intervjuerna med projekten, har samtalen inriktats på att skapa en motsvarande verksamhetslogik för det enskilda projektet, på projektnivå.

Figur 2 Verksamhetslogik för projektbidragen

Som figur 2 (ovan) visar, utgör uppdraget till MUCF att fördela bidraget en förutsättning för hela effektkedjan. För att utföra uppdraget har MUCF gjort en

¹ Resultat benämns i vissa sammanhang utfall eller prestationer. För att underlätta förståelsen används i denna rapport benämningen resultat.

utlysning av medel och handlagt de inkomna ansökningarna om bidrag. Arbetet resulterade i att 72 projekt som behandlas i denna rapport beviljats medel i enighet med respektive förordning. Utöver dessa projekt har även ytterligare projekt beviljats medel inom de olika stödformerna, men slutredovisningen för dessa projekt har inte hanterats under 2020.

För att bidra till ökad kvalitet i projekten har myndigheten organiserat en uppstartsträff för de organisationer som beviljats bidrag. Under projekttiden har myndigheten även besökt ett antal organisationer med pågående projekt. Det är ett sätt att stärka lärande och ömsesidig förståelse, mellan myndighetens handläggare och stödmottagarna. Det är även en möjlighet att i praktiken ta del av hur projektet arbetar och skapar förutsättningar att uppnå projektmålen och förordningens krav.

Mot bakgrund av respektive förordning, är det möjligt att härleda de önskade effekterna av respektive bidrag, på kort och på lång sikt. På kort sikt ska projekten bidra till att:

- Förekomsten av hot och hat i det offentliga samtalet har minskat.
- Utsatta opinionsbildare och andra som deltar i det offentliga samtalet har stärkts.
- Rasism eller liknande former av intolerans har motverkats och förebyggts.
- Antalet aktiva inom våldsbejakande extremistmiljöer har minskat.
- Barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället har stärkts.
- På lång sikt sätts bidragen i relation till målen för politiken för det civila samhället. På lång sikt ska projekten därför bidra till att:
- Villkoren för det civila samhället som en central del i demokratin har förbättras.
- Projektmedlen till barn och unga bör därför även bidra till realiserande av den nationella ungdomspolitik. På lång sikt ska dessa projekt därför även bidra till att:
- Alla ungdomar har goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Mot dessa effektmål analyseras därför de genomförda projekten.

Rapportens upplägg

I nästa kapitel redogör myndigheten för det underlag som ligger till grund för den här rapporten. Därefter presenteras statistik från myndighetens ansöknings-system över hur respektive projektbidrag har använts. Sedan följer ett kapitel som utgår från intervjuerna med projektägarna där de diskuterar projekten och vilka resultat och effekter de skapar genom sitt arbete. I rapportens sista kapitel redogör myndigheten för bedömningar och presenterar förslag för framtida återrapportering och bidragens utformning.

Underlag till rapporten

MUCF fördelar årligen medel inom de stödformer som den här rapporten behandlar. De 72 projekt som beskrivs i den här rapporten har redovisats och godkänts av myndigheten under 2020, men året då projekten beviljades medel varierar.

Ett projekt beviljades medel 2016, tre projekt 2017 och åtta projekt 2019. Återstående 60 projekt beviljades 2018. Utöver dessa finns ett projekt som beviljades medel under 2018 vars ärende hanterades av myndigheten under 2020 som inte är inkluderat i underlaget till rapporten. Projektägaren kontaktade MUCF och meddelade att de saknade förutsättningar att genomföra projektet och önskade återbetala det beviljade bidraget på 150 000 kronor.

MUCF kan konstatera att underlaget till årets rapport är lägre i antal jämfört med föregående år då 111 projektredovisningar låg till grund för rapporten. En förklaring till detta skulle kunna vara att ett flertal projektägare kontaktat MUCF med önskemål om att förlänga genomförandetiden för projektet eftersom de på grund av coronapandemin inte klarat av att genomföra planerade aktiviteter inom utsatt tid. Om projekttiden förlängs påverkas även tidpunkten för återrapportering av projektet till MUCF vilket kan ha medfört att färre redovisningar hanterats under 2020.

Dokumentation från projekten

De kvantitativa uppgifter som redovisas och analyseras i den här rapporten är hämtade från myndighetens digitala ansökningssystem. Där får de sökande beskriva sin projekttid i fritext genom att svara på ett antal öppna frågor, men också genom att fylla i fasta svarsalternativ. De fasta svarsalternativen gör det möjligt att systematisera uppföljningen.

Bidragens användning redovisas genom att beskriva för vad, av vilka samt var i landet bidraget har använts. Detta inkluderar de redovisade projektens ändamål, målgrupper, budget, personal, aktiviteter och metoder samt geografiska spridning.

De flesta uppgifter är hämtade från de slutrapporter som projektägarna lämnar in till myndigheten när de redovisar ett avslutat projekt i samma digitala system. Det gäller till exempel uppgifter om vilka aktiviteter som har genomförts inom projekten, samt uppgifter om projektens resultat och effekter. Uppgifter om ändamål och målgrupper hämtas från ansökan.

Intervjuer med projektägare

Myndigheten har gjort intervjuer med sju projektägare. Dessa valdes ut för att vara representativa för hur projekt som finansieras av MUCF inom respektive bidragstyp ser ut. I praktiken är det ofta en projektledare eller en person som på annat sätt är insatt i det praktiska arbetet i projektet som har blivit intervjuad. De intervjuade fördelades mellan de olika bidragstyperna enligt följande:

- Minska hot och hat: 1 intervju
- Motverka rasism: 2 intervjuer
- Värna demokratin: 2 intervjuer
- Ungas organisering: 2 intervjuer

Syftet med intervjuerna var att skapa en fördjupad förståelse för hur läget var innan projektet startade, vilka mål de satte för projekten och varför, vilka aktiviteter som bedrevs i projektet och vilka resultat och effekter som dessa aktiviteter skapade, på kort och lång sikt. Därutöver fick de intervjuade beskriva hur resultat och effekter av projektet levde kvar efter projekttiden och vilka förändringar de skulle önska, för att kunna driva ännu bättre och mer framgångsrika projekt i framtiden.

Intervjuerna tog vanligen ungefär en timme. De gjordes under mars och april via webbmöten, som spelades in och analyserades. Intervjuguiden återfinns i bilaga 4.

Materialets tillförlitlighet

MUCF vill understryka att redogörelsen i rapporten enbart bygger på rapporter och uppskattningar från organisationerna själva. Organisationernas subjektivitet bör problematiseras, framför allt när det gäller svaren på de frågor som handlar om vilka resultat och effekter deras projekt har gett. Samtidigt är det organisationerna som har bäst kunskap om det arbete som bedrivits, vilka som tagit del av projektets aktiviteter och hur arbete och lärdomar från projektet spridits till andra. Det är även organisationerna som under och efter projekttiden har kunnat se vilka eventuella förändringsprocesser som kommit igång av deras arbete och i vilken utsträckning dessa lever vidare över tid.

För att göra det sannolikt att projekten faktiskt har lett till de effekter som beskrivs, har varje intervju utgått ifrån en tydlig struktur, där utgångsläge och behov, mål och aktiviteter, resultat av aktiviteterna och därpå följande effekter har beskrivits och motiverats av den intervjuade. De har fått resonera kring projektets styrkor och svagheter, vad de lärt sig under projektet och om de anser att de bidragit till att uppnå förordningens syfte, samt resonera kring hur effekterna har uppstått. På så vis knyts en logisk kedja genom hela projektet, där varje effekt för att kunna hållas för trolig, måste underbyggas av behoven, de genomförda aktiviteterna och deras resultat.

Eftersom intervjuer gjorts med ett fåtal projekt för varje bidragstyp, bör intervjuerna ses som exempel på effekter kan skapas av projekten, snarare än som bevis på att varje projekt skapar just dessa effekter på detta specifika sätt.

Minska hot och hat

MUCF har i uppdrag att fördela projektbidrag till verksamhet som syftar till att minska förekomsten av hot och hat i det offentliga samtalet samt för att stärka utsatta opinionsbildare och andra som deltar i det offentliga samtalet. Med hot och hat i det offentliga samtalet avses hot, våld och andra kränkningar mot en enskild person eller en grupp som en reaktion mot att personen eller gruppen har använt sin yttrandefrihet genom att uttrycka sig i en samhällsfråga, bilda opinion eller på annat sätt kommentera samhället och samtiden, i medier, på internet, i sociala medier eller i något annat forum som är allmänt tillgängligt eller annars där yttrandet får stor spridning (SFS 2018:32, § 2). Bidraget kan sökas av ideella föreningar och stiftelser som drivs utan vinstsyfte och som inte är statliga eller kommunala.

Uppdraget är relativt nytt och MUCF fördelade bidraget för första gången under 2018.

Fyra organisationer som beviljades projektmedel under 2018 och en som beviljades under 2019 har inkommit med slutrapporter under 2020, se tabell 1. Totalt fördelades cirka 6,3 miljoner kronor.

Projektägare	Projektnamn	Belopp
Brottsofferjouren Sverige	Orädd demokrati	2 567 700
Make Equal	Näthats hjälpen	1 420 300
Näthatsgranskaren	Nätfrid	995 000
Stiftelsen Expo	Högerextremism på nätet: strategi, retorik och juridik	1 017 000
Stiftelsen Fryshuset	Respekt på nätet	311 500
Summa		6 311 500

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem
Tabell 1 Projekt som slutrapporterade 2020, beviljat belopp i kronor

Så används bidraget

Projektbidraget kan enligt förordningen sökas för att förebygga och motverka hot och hat i det offentliga samtalet, öka kunskapen om omfattning och konsekvenser av hot och hat i det offentliga samtalet och/ eller stödja individer eller grupper som är opinionsbildare eller som på annat sätt deltar i det offentliga samtalet och som därför kan utsättas för hot, våld eller andra kränkningar. Myndigheten har kategoriserat de projekt som slutrapporterade under 2020 utifrån deras huvudsakliga ändamål, se tabell 2.

Ändamål	Antal
Förebygga och motverka hot och hat i det offentliga samtalet	2
Öka kunskapen om omfattning och konsekvenser av hot och hat i det offentliga samtalet	2
Stödja individer eller grupper som är opinionsbildare eller som på annat sätt deltar i det offentliga samtalet och som därför kan utsättas för hot, våld eller andra kränkningar	1
Summa	5

Källa: Tabellen bygger på handläggarnas kategorisering utifrån projektbeskrivningar i myndighetens ansökningssystem.

Tabell 2 Projektens huvudsakliga ändamål, antal

Målgrupper

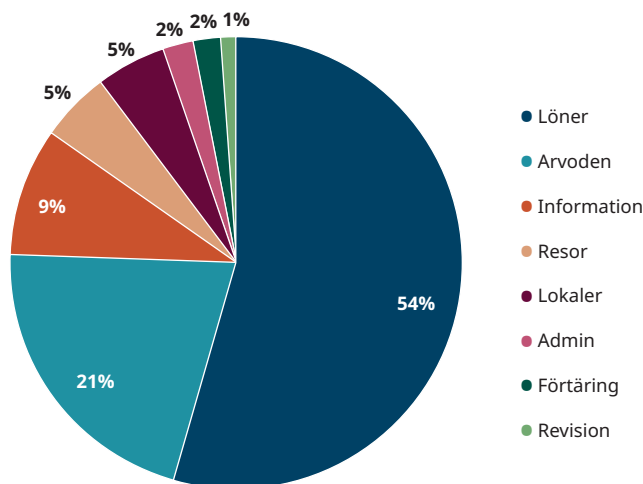
De fem projekten uppger att de har riktat verksamheten till följande målgrupper:

- Personer som utsatts, eller riskerar att utsättas för hot och hat, anhöriga och vittnen
- Organisationer i det civila samhället
- Offentliga aktörer, inklusive rättsvårdande myndigheter
- Allmänheten
- Organisationens egna medlemmar, dvs unga 13–25 år, av alla kön.

Med ett undantag riktar sig projekten till personer oavsett ålder och kön. Enbart organisationen som har angett att projektet riktas till de egna medlemmarna, definierar dessa i termer av ålder och kön.

Budget

De fem projekten som beviljades medel tilldelades mellan 311 500 och 2 567 700 kronor, vilket sammanlagt är strax över 6,3 miljoner kronor. Figur 3 (nedan) visar hur medlen fördelades mellan olika budgetposter.

Figur 3 Bidragets fördelning mellan olika budgetposter, redovisade i storleksordning, efter andel.

Utgifterna för löner och arvoden utgjorde tillsammans cirka 75 procent av projektens totala kostnader. Samtliga projektägare har rapporterat att de avlönat eller arvoderat någon i projektet. Efter löner och arvoden utgörs de tre största budgetposterna av information, resor och lokaler. I relation till löner och arvoden är dessa kostnader emellertid små, de uppgår till cirka 9 respektive 5 procent vardera.

Personal

I sina slutrapporter angav projektägarna hur många som hade arbetat inom projekten, såväl avlönat eller arvoderat som ideellt. Projektägarna ombads även redovisa hur könsfördelningen såg ut i de två grupperna, samt att räkna in alla, även de som hade utfört tidsmässigt små insatser. Svaren finns sammanställda i tabell 3 (nedan).

Personer som arbetat	Kvinnor	Män	Annan könstillhörighet	Uppgift saknas	Totalt
Ideellt	68	42	2	0	112
Avlönat eller arvoderat	22	20	2	0	44
Summa	90	62	4	0	156

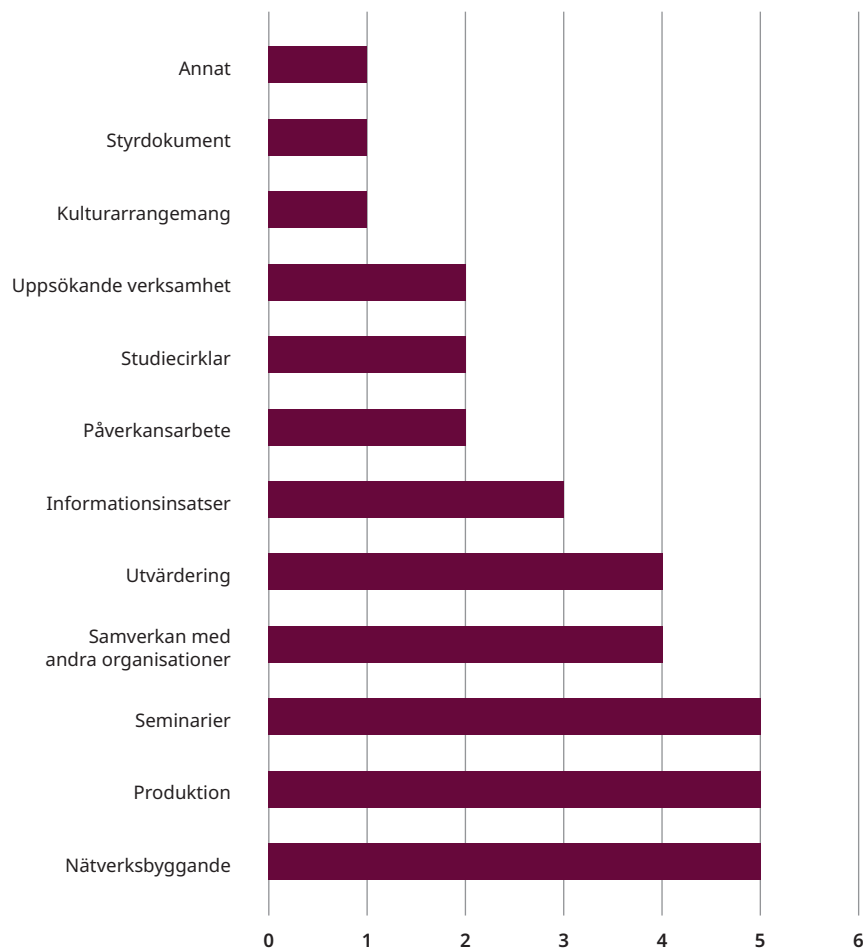
Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem

Tabell 3 Personer som någon gång arbetat ideellt, arvoderat eller avlönat i projektet, antal

Totalt engagerades 156 personer som arbetskraft i projekten. En majoritet av personerna, cirka 72 procent, arbetade ideellt. Av de som arbetade ideellt var 61 procent kvinnor och 38 procent män. Av de som arbetade avlönat eller arvoderat var 50 procent kvinnor och 45 procent män. Två personer med annan könstillhörighet arbetade ideellt och två personer med annan könsidentitet avlönat eller arvoderat.

Aktiviteter och metoder

Projektägarna angav i sina slutrapporter vilka aktiviteter de genomfört inom projektet. De kunde då välja ett eller flera av 14 alternativ, inklusive alternativet "annat". Figur 3 visar hur många projekt som genomfört aktiviteter av respektive typ. I figuren redovisas enbart de typer av aktiviteter som utförts av minst ett av projekten.

Figur 3 Genomförda aktiviteter i de redovisade projekten, i storleksordning efter antal projekt som genomfört aktiviteten.

Alla projekten har arbetat med nätverksbyggande, produktioner och genomfört seminarier. Seminarier inkluderar även föreläsningar, workshops och konferenser. Även samverkan med andra organisationer, utvärdering och informationsinsatser är vanliga aktiviteter i projekten. Två projekt har arbetat med påverkansarbete, studiecirklar respektive uppsökande verksamhet, medan enbart ett projekt genomfört kulturaktiviteter, arbetat med styrdokument eller aktiviteter som kategoriserats som annat.

Geografisk spridning

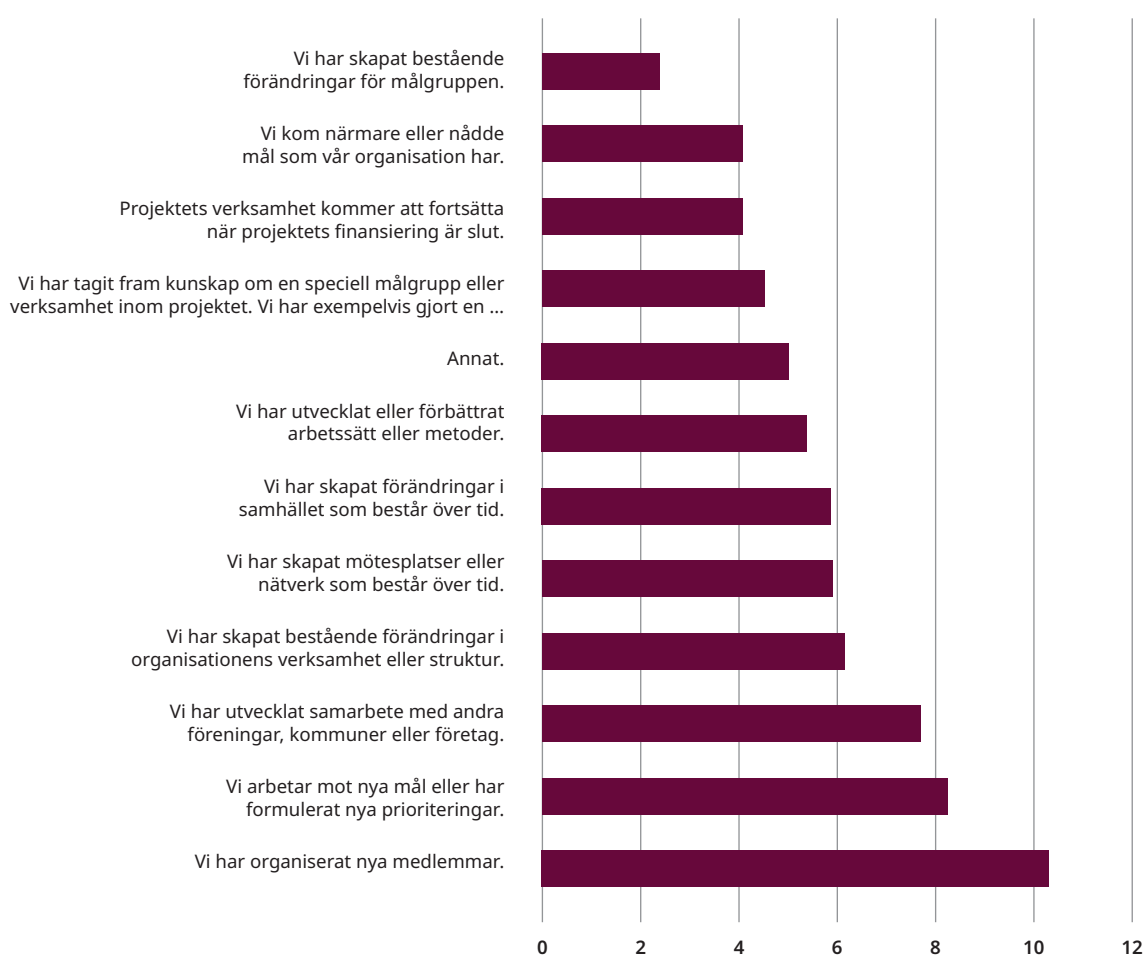
Vid ansökningstillfället fick varje sökande fylla i vilket län projektet skulle bedrivas i. Samtliga projekt har angett att de arbetar på nationell nivå. Inget av projekten uppger att de bedriver verksamhet i ett specifikt län.

Bidragets effekter

Projektägarna rangordnade vid redovisningen de resultat de uppskattade att deras projekt har lett till i första hand, i andra hand och så vidare. De fick då tolv svarsalternativ som angav olika typer av resultat. Projektägarna ombads att rangordna de resultat som stämde överens med resultaten från deras projekt, från det viktigaste resultatet (1) till det minst viktiga (12). Enbart resultat som stämde överens med projektets faktiska resultat skulle rapporteras. Svarsalternativen i deras helhet finns redovisade i bilaga 5.

Flest projektägare bedömde att deras projekt, som ett huvudsakligt resultat, har lett till bestående förändringar för målgruppen. Även att de kom närmare eller nådde mål som vår organisation har. Även att de kom närmare eller nådde organisationens mål, samt att verksamheten kommer att fortsätta när projektets finansiering är slut.

Figuren ska utläsas som att det översta påståendet är det resultat som projektägarna bedömt stämt bäst överens med projektet, (1). Det nedersta påståendet visar det resultat som är minst överensstämmande med det genomförda projektet (12).

Figur 3 Projektens resultat, rangordnat av projektägaren efter hur väl respektive svarsalternativ överensstämmer med projektets resultat, efter genomsnittlig rangordning.

Motverka rasism

Bidraget syftar till att motverka eller förebygga rasism eller liknande former av intolerans, till exempel antisemitism, islamofobi, afrofofi, antiziganism och homofobi (SFS 2008:62, 1 §). Bidraget kan sökas av organisationer och stiftelser som drivs utan vinstsyfte och som inte är statliga eller kommunala.

Myndigheten behandlade och godkände 15 slutrapporter inom stödformen under 2020 och det är dessa som utgör underlag till den här rapporten. Av dessa beviljades 12 projekt bidrag under 2018 och tre under 2019.

Den totala summan som slutredovisades under 2020 var drygt 15,1 miljoner kronor. Alla projekt som ingår i underlaget finns listade i bilaga 1.

Så användes bidraget

Det här avsnittet beskriver vad statsbidraget användes till, vilka som tog del av bidraget samt var i landet projekten bedrevs. Beskrivningen görs genom en redogörelse av de redovisade projektens ändamål, målgrupper, budget, personal, aktiviteter och metoder samt geografiska spridning.

Ändamål

Som tidigare nämnts söks bidraget för att motverka eller förebygga rasism eller liknande former av intolerans, till exempel antisemitism, islamofobi, afrofofi, antiziganism och homofobi (SFS 2008:62, 1 §). Projektägarna angav i ansökan vilket eller vilka uttryck för rasism eller intolerans som deras projekt syftade till att motverka eller förebygga. Svaren visas i tabell 4.

Uttryck	Antal av totalt 15
Islamofobi	11
Antisemitism	10
Antiziganism	10
Afrofofi	9
Rasism mot samer	6
Homofobi och transfobi	5

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem

Tabell 4 Antal projekt som syftade till att motverka eller förebygga respektive uttryck för rasism eller intolerans

Som det går att utläsa av tabellen syftade 11 av 15 projekt till att motverka islamofobi. Nästan lika många, 10 projekt, syftade till att motverka antisemitism eller antiziganism och nio projekt syftade till att motverka afrofofi. En minoritet, 5–6 av projekt syftade till att motverka homofobi och transfobi eller rasism mot samer.

Hälften av projekten syftade till att förebygga eller motverka rasism genom minst fyra olika uttryck, och rimligtvis var målet att förebygga rasism av mer allmän karaktär i de projekt där det inte fanns ett uttalat mål gentemot ett enskilt uttryck.

Bland de projektägare som valde att arbeta med en till två intoleransformer var det vanligt att välja intoleransformer som de har specialkunskaper inom och erfarenhet av att arbeta med. Projektändamålen kan därför sägas ligga i linje med dessa organisationers ordinarie verksamhet. Exempelvis drev en organisation som till vardags arbetar med unga av judisk bakgrund ett projekt inriktat mot antisemitism och islamofobi. Där fanns även en organisation för romer, vars projekt syftade till att motverka antiziganism genom att synliggöra förebilder och en organisation för samer som motverkade rasism och hatbrott bland unga renskötare i Sverige.

Målgrupper

I ansökan kunde de sökande välja mellan målgruppskategorierna allmänheten, beslutsfattare, egna medlemmar och ”en annan avgränsad grupp av personer” när de ombads ange vilken huvudsaklig målgrupp projektet riktar sig till. Svaren finns sammanställda i tabell 5.

Huvudsaklig målgrupp	Antal
Allmänheten	5
Beslutsfattare: politiker eller högre tjänstemän	0
Egna medlemmar	2
En annan avgränsad grupp av personer	8
Summa	15

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem

Tabell 5 Projektens huvudsakliga målgrupp, antal

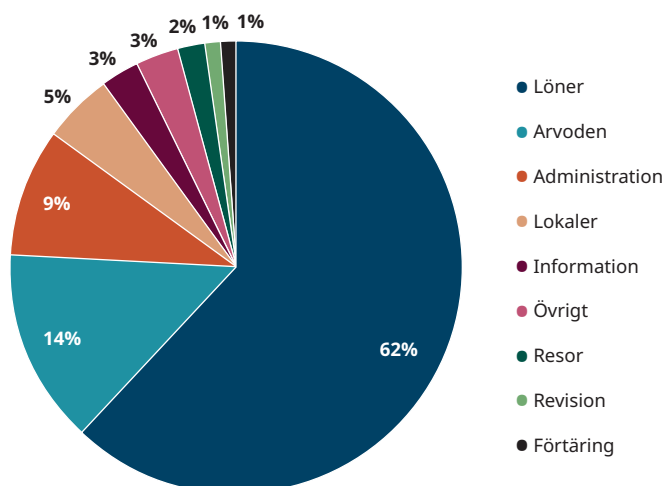
De flesta projektägare valde alternativet **en annan avgränsad grupp av personer** som sin huvudsakliga målgrupp. Målgruppen beskrevs då i fritext som exempelvis unga med svensk eller utländsk bakgrund i olika av projektet specificerade geografiska områden, romer, personer med judisk eller muslimsk bakgrund, kommuner, opinionsbildare, tidigare deltagare i organisationens verksamhet, elever och skolpersonal och civilsamhällesorganisationer. Trots att inget av projekten anger beslutsfattare som en av målgrupperna i de fördefinierade svarsalternativen, ingår de som en av målgrupperna i ett av projekten, där det formuleras i termer av att de vänder sig till beslutsfattare, HR-chefer och personer som på andra sätt påverkar rekryteringsprocesser av personer från Afrika och muslimska länder.

Vad gäller målgruppernas huvudsakliga ålder kunde de sökande välja flera alternativ i sin ansökan. 13 projektägare riktade sig till unga i åldern 13 till 25 år. 9 projekt riktade sig till vuxna över 25 år, i alla utom två fall riktade dessa projekt även mot unga. Ett projekt riktade sig till alla åldersgrupper, det vill säga även till barn i åldern noll till tolv år. En förklaring till varför flera valt åldersgruppen 13 till 25 år beror sannolikt på att projekten riktar sig till unga i olika geografiska områden, skolelever eller unga medlemmar i deras egen organisation.

Alla projekt utom två vänder sig till både kvinnor, män och personer med annan könstillhörighet. Dessa två vänder sig till kvinnor och män.

Budget

De 15 projekt som utgör underlag för det här kapitlet beviljades mellan 97 840 och 2 728 375 kronor. I genomsnitt beviljades de 1 008 306 kr och medianen var 785 000 kronor. Sammanlagt beviljades drygt 15,1 miljoner kronor till dessa projekt. Figur 2 visar hur medlen fördelades mellan olika budgetposter.

Figur 4 Bidragets fördelning mellan olika budgetposter, i storleksordning efter andel i procent

Som figur 4 visar har merparten av bidragsmedlen använts för personalkostnader i form av löner och arvoden. Utgifterna för löner och arvoden utgjorde tillsammans 76 procent av projektens totala kostnader. Samtliga projektägare har rapporterat att de avlönat eller arvoderat någon i projektet.

Administration och lokaler är efter löner och arvoden de två största budgetposterna. I relation till löner och arvoden är de dock små (9 respektive 5 procent).

Personal

I slutrapporterna angav projektägarna hur många personer som har arbetat inom projekten, såväl avlönat eller arvoderat som ideellt. De redovisade också hur könsfördelningen såg ut i de två grupperna. Svaren finns sammanställda i tabell 5.

Personer som arbetat	Kvinnor	Män	Annan köns-tillhörighet	Uppgift saknas	Totalt
Ideellt	73	58	0	16	147
Avlönat eller arvoderat	54	44	0	37	135
Summa	127	102	0	53	282

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem

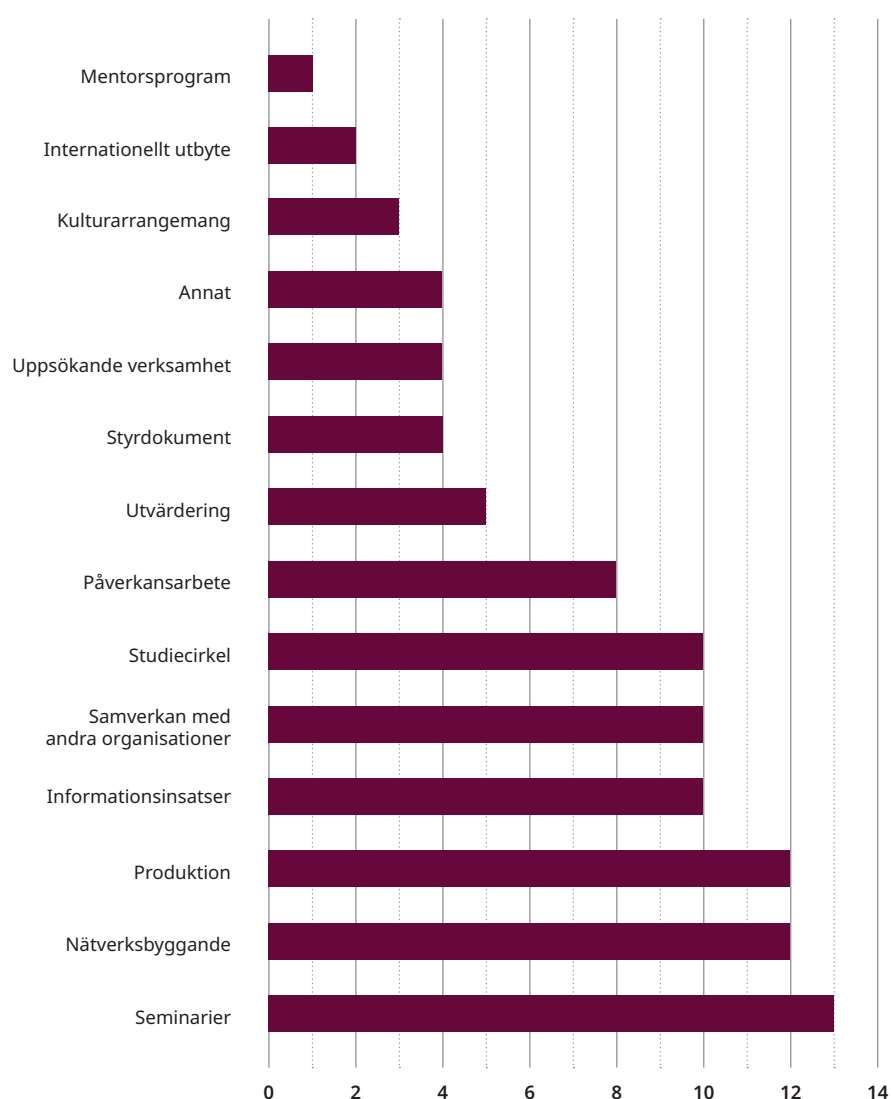
Tabell 5 Personer som någon gång arbetat ideellt, arvoderat eller avlönat inom projektet, antal

Totalt engagerades 282 personer som arbetskraft inom projekten, och något fler arbetade ideellt än mot ersättning. Av de som arbetade inom projekten var fler kvinnor än män, både när det kommer till ideellt arbete och till avlönat eller arvoderat arbete.

Bland både kvinnor och män arbetade ca 57 procent av samtliga i gruppen ideellt. Ingen person med annan könstillhörighet arbetade i projekten, varken ideellt eller mot ersättning. För 53 personer saknas uppgift om kön.

Aktiviteter och metoder

I slutrapporterna angav projektägarna vilka aktiviteter de genomförde inom projektet. De kunde då välja ett eller flera av 14 olika alternativ, inklusive alternativet ”annat”. Figur 5 visar hur stor andel av projekten som genomförde respektive typ av aktivitet en eller flera gånger.

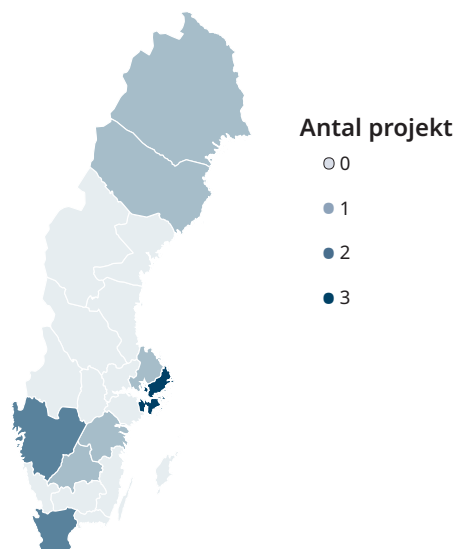
Figur 5 Genomförda aktiviteter i de redovisade projekten, i storleksordning efter antal projekt som genomfört aktiviteten

Vanliga aktiviteter inom denna stödform är olika former av informationsutbyten och kunskapsöverföringar mellan berörda aktörer. Att öka kunskapen om frågorna och stärka samarbeten är en vanlig strategi inom projekten för att minska rasism och annan intolerans. Till exempel uppgav 13 av 15 projekt att de genomfört seminarier. Detta val i slutrapportformuläret innefattar även föreläsningar, workshops eller konferenser. 12 projekt har angett att de arbetat med nätverksbyggande eller gjort en produktion. I denna kategori ingår produktion av till exempel information, litteratur, film eller metodmaterial.

Även informationsinsatser, samverkan med andra organisationer, studiecirkular och påverkansarbete har gjorts av en majoritet av projekten. Bland de fyra projekt som valde alternativet Annat har de i fritext angett att de skrivit artiklar, producerat poddar och filmer, samlat in fakta och genom kvalitativa metoder tagit fram kunskap om ungas erfarenheter av rasism.

Geografisk spridning

I ansökan ska projektägaren beskriva var i Sverige projektet ska bedrivas. Eftersom många av projekten är länsöverskridande fanns det möjlighet för de sökande att välja flera län. Av de 15 redovisade projekten bedrevs 10 nationellt och fem lokalt. Bland de projekt som drevs lokalt, bedrevs ett i Stockholm, ett i Östergötland, ett i Skåne och ett i Norrbotten. Därutöver hade ett projekt verksamhet i fem län, utspridda över landet och ytterligare ett projekt verksamhet i tre län i Mellansverige.

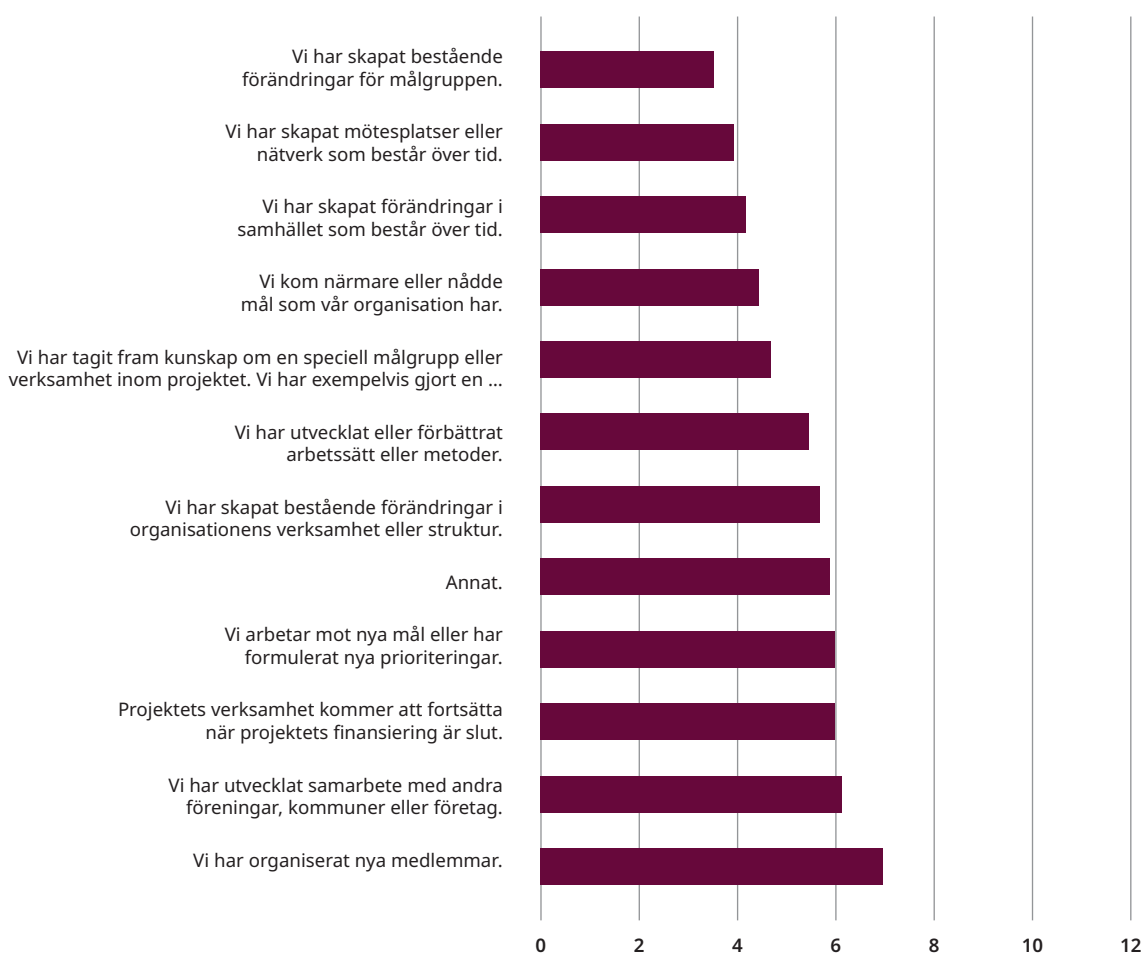

Bidragets effekter

Projektägarna rangordnade vid redovisningen de resultat de uppskattade att deras projekt har lett till i första hand, i andra hand och så vidare. De fick då tolv svarsalternativ som angav olika typer av resultat. Projektägarna ombads att

rangordna de resultat som stämde överens med resultaten från deras projekt, från det viktigaste resultatet (1) till det minst viktiga (12). Enbart resultat som stämde överens med projektets faktiska resultat skulle rapporteras. Svartalternativen i deras helhet finns redovisade i bilaga 5.

Flest projektägare bedömde att deras projekt, som ett huvudsakligt resultat, har lett till bestående förändringar för målgruppen. Även att de har lyckats skapa mötesplatser eller nätverk som består över tid och att de har skapat bestående samhällsförändringar uppgavs vara viktiga resultat. Men överlag är bedömningen relativt jämn, vilket beror på att olika resultat angetts som de viktigaste av olika projekt. Till svartalternativet ”annat” finns även ett fritextfält. Där beskrivs resultat i termer av exempelvis en större närvaro i eller fler följare i sociala medier och på hemsidan, ökad samverkan eller ett ökat intresse bland andra aktörer för att samverka med organisationen i framtiden.

Figuren ska utläsas som att det översta påståendet är det resultat som projektägarna bedömt stämt bäst överens med projektet, (1). Det nedersta påståendet visar det resultat som är minst överensstämmande med det genomförda projektet (12).

Figur 6 Projektets resultat, rangordnat av projektägaren efter hur väl respektive svartalternativ överensstämmer med projektets resultat, efter genomsnittlig rangordning.

Värna demokratin

MUCF har under flera år haft i uppdrag att fördela medel till projekt som syftar till att minska antalet aktiva inom våldsbejakande extremistmiljöer (SFS 2011:1508, 3 §). Fram till 2020 har MUCF haft i uppdrag att fördela bidraget, ett uppdrag som därefter har övergått till att hanteras av Center mot våldsbejakande extremism, CVE, som ligger under Brottsförebyggande rådet. Enligt den förordning som reglerade bidraget under den tid då MUCF fördelade det har det kunnat sökas av ideella föreningar och stiftelser som drivs utan vinstsyfte och som inte är statliga eller kommunala. Bidraget har även kunnat sökas av kommuner.

Myndigheten behandlade och godkände 19 slutrapporter inom stödformen under 2020 och det är dessa som utgör underlag till denna rapport. Ett projekt beviljades medel 2016, 17 beviljades medel 2018 och ett projekt beviljades medel under 2019.

Den totala summan som slutredovisades under 2020 var drygt 13 miljoner kronor. Alla projekt som ingår i underlaget finns listade i bilaga 2.

Så användes bidraget

Det här avsnittet beskriver vad statsbidraget användes till, vilka som tog del av det samt var i landet projekten genomfördes. Beskrivningen görs genom en redogörelse av de redovisade projektens ändamål, målgrupper, budget, personal, aktiviteter och metoder samt geografiska spridning.

Ändamål

I förordningen (SFS 2011:1508, 7 §) är det preciserat vilka ändamål som projektbidraget kan sökas för. Projekten kan verka för att

- främja demokratiska värderingar och förebygga att antidemokratiska beteenden utvecklas
- förebygga att individer radikaliserar och ansluter sig till våldsbejakande extremistmiljöer
- stödja individer som avser att lämna våldsbejakande extremistmiljöer.

Ändamål	Antal av 19
Främja demokratiska värderingar och förebygga att antidemokratiska beteenden utvecklas	18
Förebygga att individer radikaliserar och ansluter sig till våldsbejakande extremistmiljöer	19
Stödja individer som avser att lämna våldsbejakande extremistmiljöer	12

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem

Tabell 6 Projektens huvudsakliga ändamål, antal

Vid ansökningstillfället angav 18 av 19 projekt att de arbetar med de två första ändamålen i tabell 6. De flesta av projekten var således inriktade på förebyggen de och främjande insatser. En majoritet av projekten valde att även arbeta med

det sist nämnda ändamålet i tabellen. Inget av projekten arbetade enbart med att stödja individer som avser att lämna våldsbejakande extremistmiljöer.

Målgrupper

De sökande kunde välja mellan att rikta sig till kategorierna allmänheten, beslutsfattare, egna medlemmar och ”en annan avgränsad grupp av personer” följt av möjligheten att specificera målgruppen i ett fritextsvar när de ombads att i ansökningsformuläret välja vilken huvudsaklig målgrupp projektet riktar sig till. Svaren är sammanställda i tabell 7.

Huvudsaklig målgrupp	Antal
Allmänheten	3
Beslutsfattare: politiker eller högre tjänstemän	1
Egna medlemmar	2
En annan avgränsad grupp av personer	13
Summa	19

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningsystem

Tabell 7 Projektens huvudsakliga målgrupp, antal

Störst andel av projektägarna svarade att de huvudsakligen vände sig till en annan avgränsad grupp av personer. En sammanställning av fritextsvaren visar att

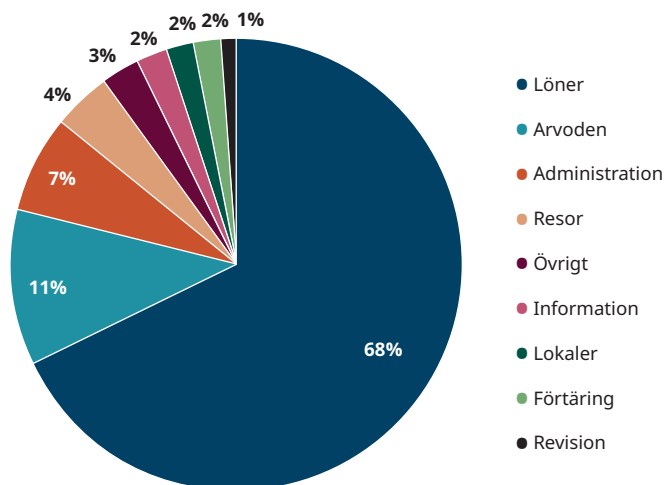
- fem av dessa uppgav att de riktade sig till skolelever
- ytterligare fyra beskrev att de riktade sig till ungdomar eller vuxna som befinner sig i riskzonen för radikaliserings och extremism, eller deras anhöriga
- fyra projektägare uppgav att de riktade sig till tjänstepersoner i offentliga organisationer och personer i det civila samhällets organisationer.
- tre av projektägarna beskrev att de riktade sig till ungdomar, vårdnadshavare eller boende i utsatta områden
- övriga projektägare valde att rikta sig till målgrupper som inga av de övriga projekten riktade sig till såsom unga som deltagit i ett av organisationens tidigare projekt eller unga i en viss ålder.

De sökande svarade även på frågan om målgruppens kön och ålder. På båda frågorna kunde projektägarna välja flera alternativ. Vad gäller åldern vände sig alla utom ett av projekten till unga i åldern 13–25 år. Av dessa vände sig tre projekt även till barn i åldern 0–12 år och nio projekt vände sig även till vuxna över 25 år. Ett projekt vände sig enbart till målgruppen vuxna över 25 år. Inget av projekten riktade sig enbart till barn i åldern 0 till 12 år.

Av de 19 projekten valde åtta att rikta sig mot alla valbara kön (kvinnor, män och annan könstillhörighet). Ytterligare åtta riktades in mot kvinnor och män. Två projekt valde att inte uppges målgruppens kön. Det projekt som beviljades 2016 kunde till skillnad från övriga projekt som beviljades under 2018-2019 enbart ange en kategori för kön som målgrupp. De angav att målgruppen var personer med annan könstillhörighet. Detta bör dock ses i relation till att det under detta år inte var möjligt att ange att projektet exempelvis även riktade sig till även kvinnor och män.

Budget

De 19 projekt som beviljades medel tilldelades mellan 150 762 och 4 030 000 kronor, vilket sammanlagt är strax över 13 miljoner kronor. Störst bidrag fick Stiftelsen Fryshuset i samarbete med Stiftelsen KFUM Söder för avhopparkeringsprojektet Exit. De beviljades 4 030 000 kronor. Näst mest medel beviljades till projektet Framtidsfabriken, drivet av Flamman Ungdomarnas Hus. Figur 7 visar hur medlen fördelades mellan olika budgetposter.

Figur 7 Bidragets fördelning mellan olika budgetposter i storleksordning, andel i procent

Utgifterna för löner och arvoden utgjorde tillsammans cirka 79 procent av projektens totala kostnader. Samtliga projektägare har rapporterat att de avlönat eller arvoderat någon i projektet. Posterna för administration och resor är efter löner och arvoden de två största budgetposterna. I relation till löner och arvoden är de dock små (7 respektive 4 procent). Övriga poster utgörs av övrigt, information, lokaler, förtäring och revision, vilka alla utgör tre procent eller mindre av de totala kostnaderna för projekten.

Personal

I sina slutrapporter angav projektägarna hur många som hade arbetat inom projekten, såväl avlönat eller arvoderat som ideellt. Projektägarna ombads även redovisa hur könsfördelningen såg ut i de två grupperna, samt att räkna in alla, även de som hade utfört tidsmässigt små insatser. Svaren finns sammanställda i tabell 8.

Personer som arbetat	Kvinnor	Män	Annan köns-tillhörighet	Uppgift saknas	Totalt
Ideellt	61	60	1	0	122
Avlönat eller arvoderat	69	60	0	0	129
Summa	130	120	1	0	251

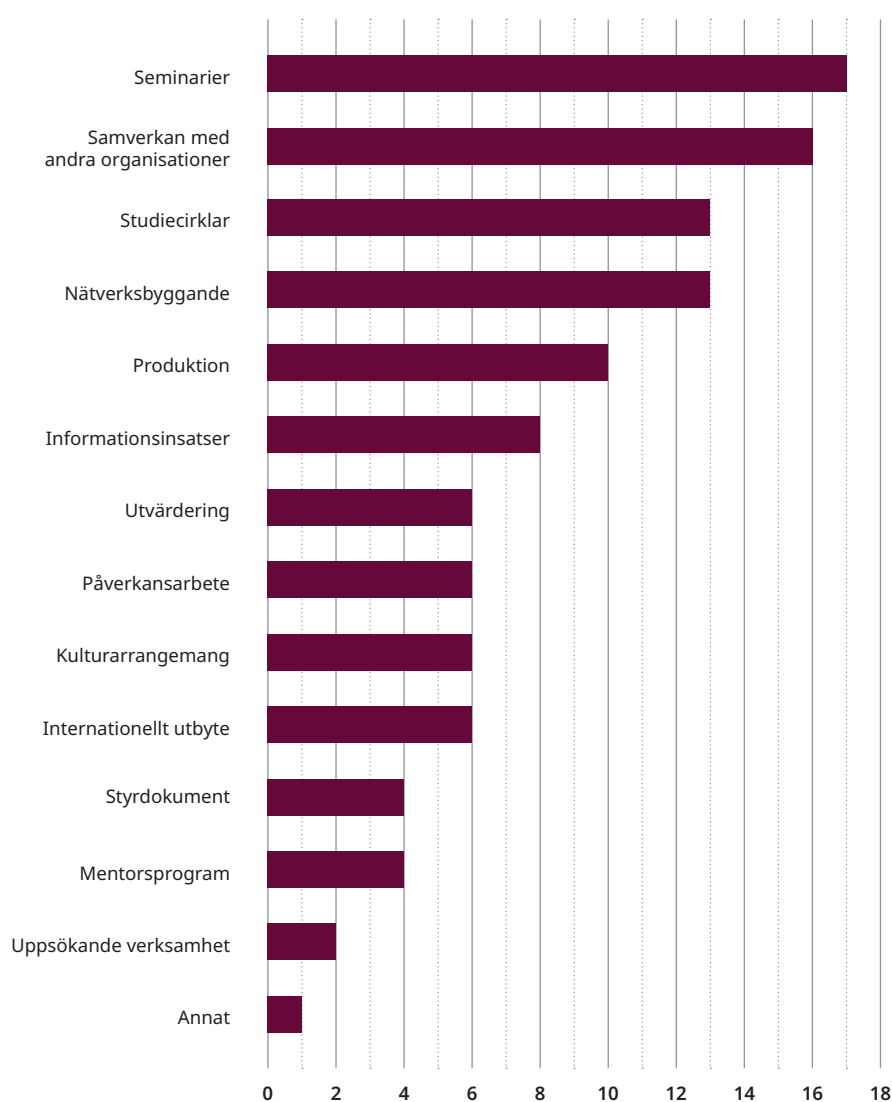
Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem

Tabell 8 Personer som någon gång arbetat ideellt, arvoderat eller avlönat inom projektet, antal

Totalt engagerades 251 personer som arbetskraft inom projekten. Ungefär hälften, 49 procent, arbetade ideellt. Av de 122 personer som arbetade ideellt inom projekten var ungefär hälften, 49 procent, män. Även bland de som arbetade avlönat eller arvoderat var ungefär hälften, 47 procent, män. Det finns alltså inga stora avvikelser vad gäller antalet personer inom respektive kön mellan projekten. Den enda person med annan könstillhörighet som arbetade inom projekten gjorde det ideellt.

Aktiviteter och metoder

Projektägarna angav också i sina slutrapporter vilka aktiviteter de genomförde inom projektet. De kunde då välja mellan ett eller flera av 14 alternativ, inklusive alternativet ”annat”. Figur 8 visar hur stor andel av projekten som genomfört respektive typ av aktivitet en eller flera gånger.

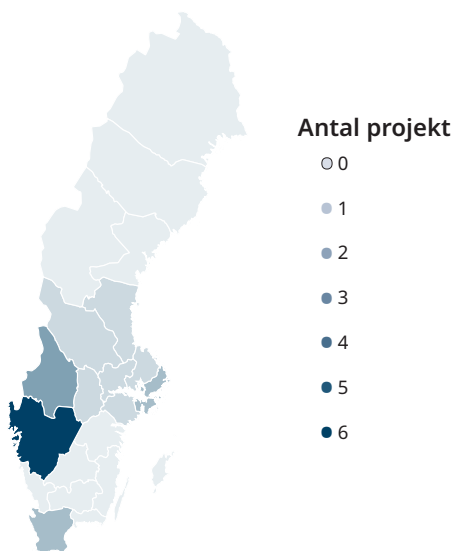

Figur 8 Genomförda aktiviteter i de redovisade projekten, i storleksordning efter antal projekt som genomfört aktiviteten

17 av de totalt 19 redovisade projekten har uppgett att de genomfört ett eller flera seminarier. Detta val innefattar även föreläsningar, workshops eller konferenser i slutrapportformuläret. 16 av de 19 projekten angav att de samverkat med andra organisationer. Andra aktiviteter som genomförts av mer än hälften av projekten är studiecirklar, nätverksbyggande och produktion av information, litteratur, film eller metodmaterial.

Geografisk spridning

Vid ansökningstillfället fick varje sökande fylla i vilket län projektet skulle bedrivas i. Eftersom många av projekten är länsöverskridande fanns det möjlighet för de sökande att välja flera län. Några av projekten (4 av 19) bedrevs nationellt. För övriga 15 projekt angav respektive projektägare i vilka län projekten skulle bedrivas. Flest projekt bedrev verksamhet i storstadsregionerna Västra Götaland (6 projekt), Värmland (4 projekt), Skåne och Stockholm (3 projekt vardera). Ett projekt bedrev verksamhet i ett flertal regioner i Mellansverige. I övriga län bedrevs inga projekt.

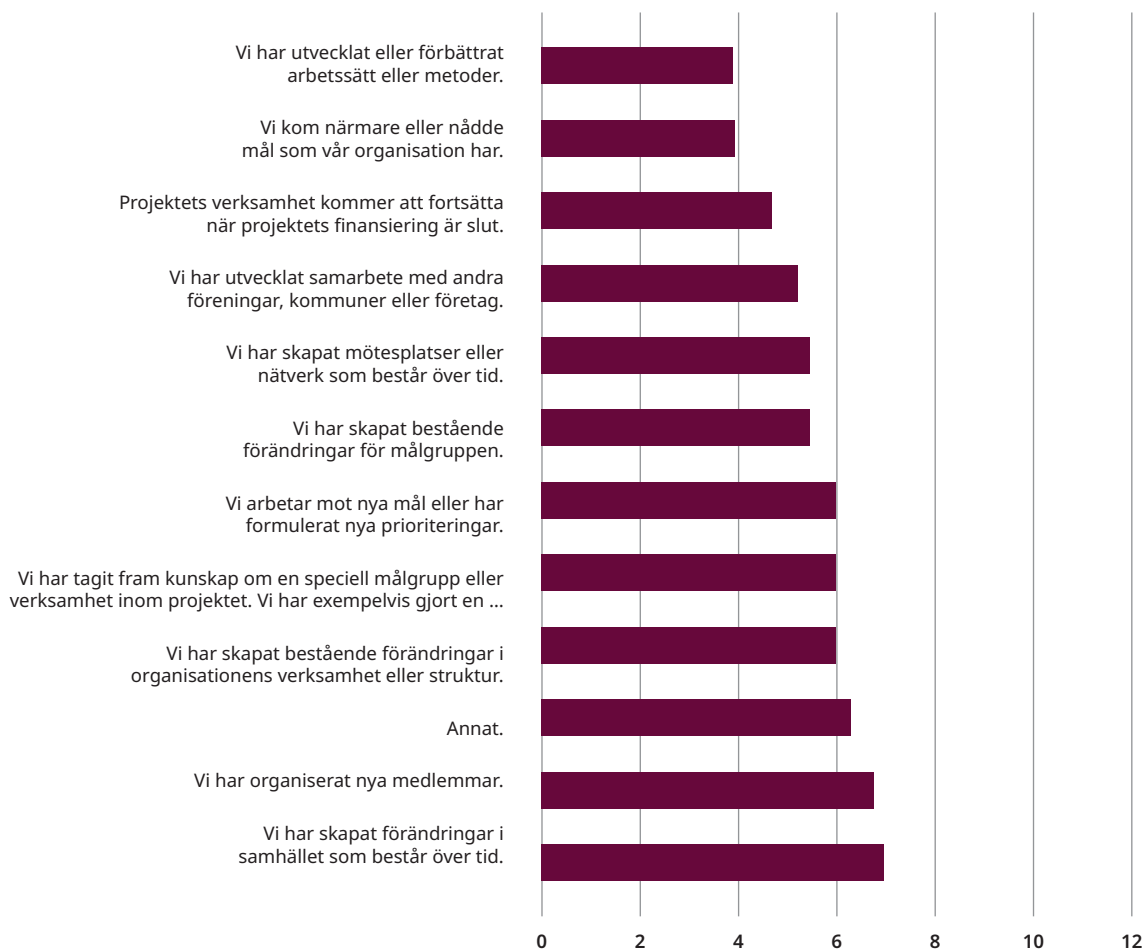

Bidragets effekter

Projektägarna rangordnade vid redovisningen de resultat de uppskattade att deras projekt har lett till i första hand, i andra hand och så vidare. De fick då tolv svarsalternativ som angav olika typer av resultat. Projektägarna ombads att rangordna de resultat som stämde överens med resultaten från deras projekt, från det viktigaste resultatet (1) till det minst viktiga (12). Enbart resultat som stämde överens med projektets faktiska resultat skulle rapporteras. Svarsalternativen i deras helhet finns redovisade i bilaga 5.

Flest projektägare bedömde att deras projektverksamhet, som ett huvudsakligt resultat, kommer att fortsätta när projektets finansiering är slut. Det resultat

som flest projektägare bedömde vara det huvudsakliga var att projektet har utvecklat eller förbättrat arbetssätt eller metoder och att de kom närmare eller nådde organisationens mål. Många bedömde även att projektets verksamhet kommer att fortsätta när finansieringen för projektet är slut.

Figuren ska utläsas som att det översta påståendet är det resultat som projektägarna bedömt stämt bäst överens med projektet, (1). Det nedersta påståendet visar det resultat som är minst överensstämmande med det genomförda projektet (12).

Figur 9 Projektets resultat, rangordnat av projektägaren efter hur väl respektive svarsalternativ överensstämmer med projektets resultat, efter genomsnittlig rangordning

Ungas organisering

Det bidrag som presenteras i detta avsnitt syftar till att på lokal nivå stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället (SFS 2011:65, 3 §). Det kan sökas av ideella föreningar som har varit verksamma under minst två år före ansökan om bidrag. Den sökande organisationen behöver inte vara en barn- och ungdomsorganisation. Under år 2020 behandlade myndigheten 34 och godkände 33 slutrapporter för projektbidrag inom ungas organisering. Dessa projekt redovisas i detta kapitel.

Sammantaget slutredovisades lite mindre än 21 miljoner kronor under 2020. Av dessa beviljades tre projekt under 2017, 28 projekt under 2018 och tre projekt under 2019. Myndigheten begärde återkrav för ett av projekten inom ungas organisering då organisationen meddelade att de saknade förutsättningar för att genomföra projektet och önskade återbetala hela bidragsbeloppet. Detta projekt tas inte med i den statistik som återges i detta kapitel. Sammantaget godkändes 33 slutrapporter för ungas organisering under 2020. Alla godkända projekt som ingår i underlaget finns listade i bilaga 3.

Så användes bidraget

I det här avsnittet beskriver myndigheten vad statsbidraget användes till, vilka som tog del av bidraget och var i landet projekten bedrevs. Det gör myndigheten genom att redogöra för de redovisade projektens ändamål, målgrupper, budget, personal, aktiviteter och metoder samt geografiska spridning.

Ändamål

Bidraget kan sökas för att utveckla ungas inflytande och delaktighet i en organisation eller verksamhet, eller för att på annat sätt förbättra förutsättningarna för barn och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället. Projektbidraget kan även sökas för att utveckla en organisation så att den på sikt uppfyller de krav som finns för organisationsbidraget till barn- och ungdomsorganisationer, alltså det bidrag som går till ordinarie verksamhet och som regleras av samma förordning (SFS 2011:65).

Bidraget får alltså lämnas till projekt på lokal nivå med särskilt ändamål att stödja barn och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället. Vid ansökningstillfället svarade de sökande på vilka eller vilket av ändamålen som deras projekt ska uppfylla: att stödja barn och ungdomars självständiga organisering eller att stödja barn och ungdomars inflytande i samhället. De sökande kunde även välja båda alternativen. Under 2019 formulerades frågan annorlunda i ansökningsformuläret. Därför saknas uppgift om ändamål för de tre projekt som beviljades 2019. Svaren är sammanställda i tabell 8.

Ändamål	Antal
Stödja barns och ungdomars självständiga organisering	13
Stödja barns och ungdomars inflytande i samhället	1
Stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället	16
Uppgift saknas	3
Summa	33

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem

Tabell 8 Antal godkända projekt som hade respektive ändamål

Merparten av projekten genomfördes för att organisationerna skulle stödja både barn och ungas självständiga organisering och inflytande i samhället. Det är därigenom tydligt att merparten av organisationerna anser att de genom sina projekt ämnar nå båda förordningens mål. Nästan lika vanligt var ändamålet att stödja barns och ungas självständiga organisering. Endast ett projekt bedrev en verksamhet vars enda ändamål att stöda barns och ungas inflytande i samhället.

Målgrupper

I ansökan om bidrag kunde de sökande välja att rikta sig till målgruppskategorierna allmänheten, beslutsfattare, egna medlemmar och ”annan grupp av personer” som den huvudsakliga målgruppen som projektet riktar sig till. Av de 33 redovisade projekten riktade ungefär hälften (52 procent) in sig på det sistnämnda alternativet, ”en annan grupp av personer”.

I fritextsvaret där projektägarna ska förtydliga vilken denna grupp är skriver exempelvis två projektägare att de riktar sig till nyanlända eller ensamkommande barn och ungdomar. Två uppger att de riktar sig till unga hbtq-personer och två att de riktar sig till unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som en av projektets målgrupper. Sex skriver att de egna medlemmarna utgör en av projektets målgrupper, men det är vanligt att dessa projekt även riktar sig bredare även till unga i området och potentiella nya medlemmar. Fyra projektägare riktar sig till ungdomar i en viss kommun eller ett visst område och två till unga som besöker fritidsgårdar eller andra ungdomsarenor.

Totalt 27 procent av projekten uppgav att deras egna medlemmar var den huvudsakliga målgruppen. 21 procent har valt att rikta sig till allmänheten. Inget av projekten hade beslutsfattare som huvudsaklig målgrupp, men en organisation skrev i fritextsvaret att tjänstemän var en av flera målgrupper för deras projekt.

Samtliga anger att projekts huvudsakliga målgrupp var unga i åldern 13 till 25 år, vilket är naturligt då stödformen syftar till att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället. Därutöver uppger tre projekt att de även riktar sig mot vuxna över 25 år och ett projekt att det därutöver även riktar sig till barn i åldern 0–12 år.

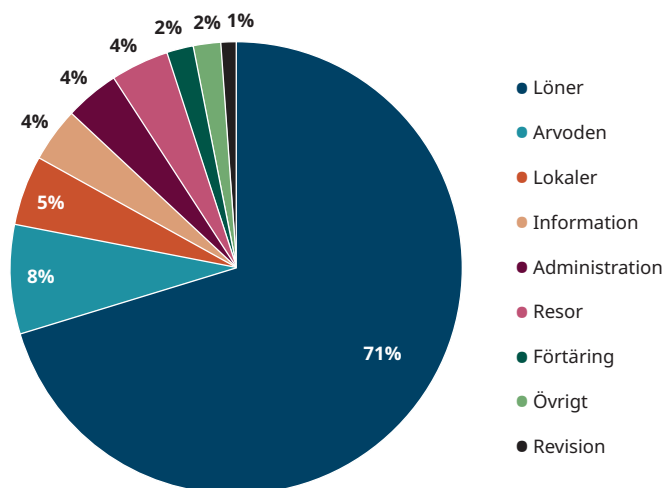
Utöver frågan om vilken åldersgrupp som projektets huvudsakliga målgrupp har fick projektägarna även frågor kring den huvudsakliga målgruppens könstillhörighet.

Av projekten valde 17 att rikta sig till kvinnor, män och personer med annan könstillhörighet. 6 projektägare riktade sig till kvinnor och män. 5 projekt

riktade sig till enbart kvinnor, 2 projekt riktade sig till enbart män och 2 projekt valde att enbart rikta sig till personer med annan könstillhörighet. 1 av projektägarna besvarade inte frågan.

Budget

De 33 projekt som beviljades medel tilldelades mellan 80 000 och 1 978 761 kronor var, vilket sammanlagt blir knappt 20,7 miljoner kronor. Figur 10 visar hur dessa medel fördelades mellan olika budgetposter.

Figur 10 Bidragets fördelning mellan olika budgetposter, efter andel i procent.

Av diagrammet framgår det bland annat att merparten av bidragsmedlen (79 procent) bekostade löner och arvoden inom projekten.

Samtliga projektägare har rapporterat att de avlönat eller arvoderat någon i projektet. Posterna för lokaler, information, administration och resor och är efter löner och arvoden de fyra största budgetposterna. I relation till löner och arvoden är de dock små (4–5 procent). Kostnaderna för förtäring, övrigt och revision uppgick till två procent eller mindre av de totala kostnaderna för projekten.

Personal

I slutrapporterna angav projektägarna hur många som hade arbetat inom projekten, såväl ideellt som avlönat eller arvoderat. MUCF bad även projektägarna redovisa könsfördelningen bland de som arbetat i projekten. Projektägarna ombads räkna in alla, även de som hade utfört tidsmässigt små insatser. Svaren finns sammanställda i tabell 9.

Personer som arbetat	Kvinnor	Män	Annan köns- tillhörighet	Uppgift saknas	Totalt
Ideellt	872*	722*	168*	0	1 762
Avlönat eller arvoderat	184	156	2	0	342
Summa	1 056	878	170	0	2 104

* Tre av projekten har redovisat ett högre antal ideellt arbetande personer än övriga projekt. I ett projekt uppger projektägaren att 150 personer med annan könsidentitet och inga personer av andra kön arbetade ideellt. Könsfördelningen skulle ev. kunna bero på ett missförstånd av kategorin annan könstillhörighet, där uppgiften i själva verket avser att könstillhörighet är okänd. I ett annat projekt uppges att 300 kvinnor och 300 män arbetade ideellt. I ett tredje projekt uppges att 150 personer arbetade ideellt, varav 89 kvinnor och 70 män. I övriga projekt varierar antalet som arbetar ideellt mellan ungefär 0 och 50 ideellt arbetande kvinnor, respektive män och upp till 10 personer med annan könsidentitet per projekt.

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem

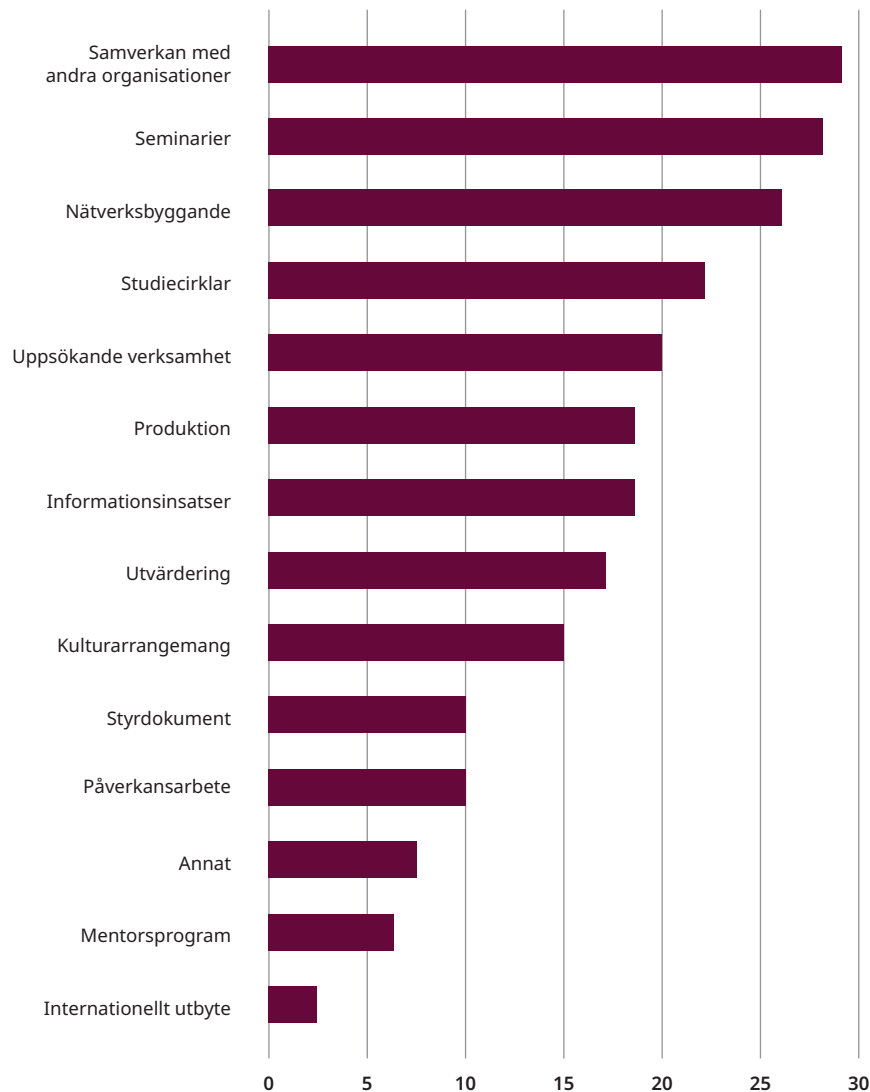
Tabell 9 Personer som någon gång arbetat ideellt, arvoderat eller avlönat inom projektet, antal

Totalt uppges 2 104 personer ha arbetat ideellt i projekten. Majoriteten, cirka 84 procent, uppges ha arbetat ideellt. Ungefär lika många män (41 procent) som kvinnor (49 procent) arbetade ideellt inom projekten, och ungefär en lika stor andel män (46 procent) som kvinnor (54 procent) avlönades eller arvoderades inom projekten.

Antalet personer med annan könsidentitet var ovanligt stor i ett av projekten. Detta skulle eventuellt kunna vara till följd av inmatningsfel från projektägaren. Om siffrorna är korrekta är andelen personer med annan könsidentitet som arbetat ideellt i projekten 10 procent, medan de uppgår till en procent av de som avlönats eller arvoderats i projekten. Om den höga andelen personer med annan könsidentitet som arbetat ideellt är inkorrekt, är andelen istället ungefär en procent, vilket överensstämmer väl med den andel som arbetat avlönat eller arvoderat i projekten.

Aktiviteter och metoder

Projektägarna angav i sina slutrapporter vilka aktiviteter de genomförde inom projektet. De kunde då välja mellan ett eller flera av 14 alternativ, inklusive alternativet ”annat”. Figur 11 visar hur många projekt som genomfört respektive typ av aktivitet en eller flera gånger.

Figur 11. Genomförda aktiviteter i de redovisade projekten, i storleksordning efter antal projekt som genomfört aktiviteten.

29 av de 33 projekten uppgav att de har samverkat med andra organisationer så som föreningar, kommuner eller företag. 28 projekt angav att de har genomfört seminarier. Detta val innefattar även föreläsningar, workshops eller konferenser i slutrapportformuläret. Dessa aktiviteter har skiljt sig åt i fokus och syfte då projektens inriktning varierar.

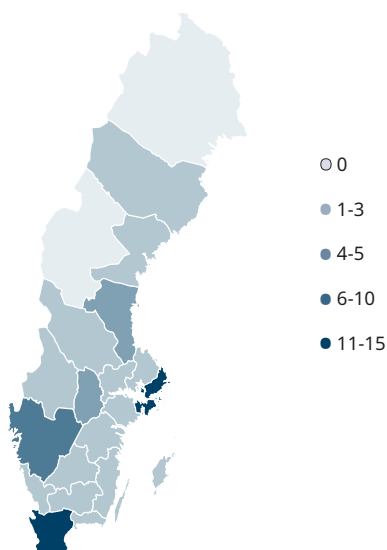
Andra aktiviteter som varit vanligt förekommande bland projekten är att bygga nätverk och hålla studiecirklar. 26 projekt uppgav att de har arbetat med nätverksbyggande och 22 projekt har genomfört studiecirklar i någon form. Även aktiviteter såsom uppsökande verksamhet, olika produktioner, informationsinsatser och utvärderingar har genomförts av mer än hälften av projekten.

Geografisk spridning

När projektägarna fyllde i ansökan om bidrag fick de svara på om projektet skulle genomföras lokalt eller nationellt. De projekt som skulle genomföras lokalt fick därefter ange vilket eller vilka län projektet skulle genomföras i.

Två av de 33 projekten bedrevs nationellt. 22 bedrevs lokalt i enbart ett län. Ytterligare nio projekt genomförde verksamhet i flera län, där antalet län som projektet genomförde verksamhet i skiftade mellan tre och nio.

De vanligaste platserna att bedriva projekt på är de tre storstadsregionerna. I Stockholm bedrevs sammanlagt 14 projekt, i Skåne 11 projekt och i Västra Götaland 9 projekt. Andra län där det genomfördes flera projekt var Örebro (5 projekt), Gävleborg (4 projekt) samt Västernorrland och Uppsala (3 projekt vardera). I övriga län bedrevs 1–2 projekt. I Jämtland och Norrbotten bedrevs inga projekt.

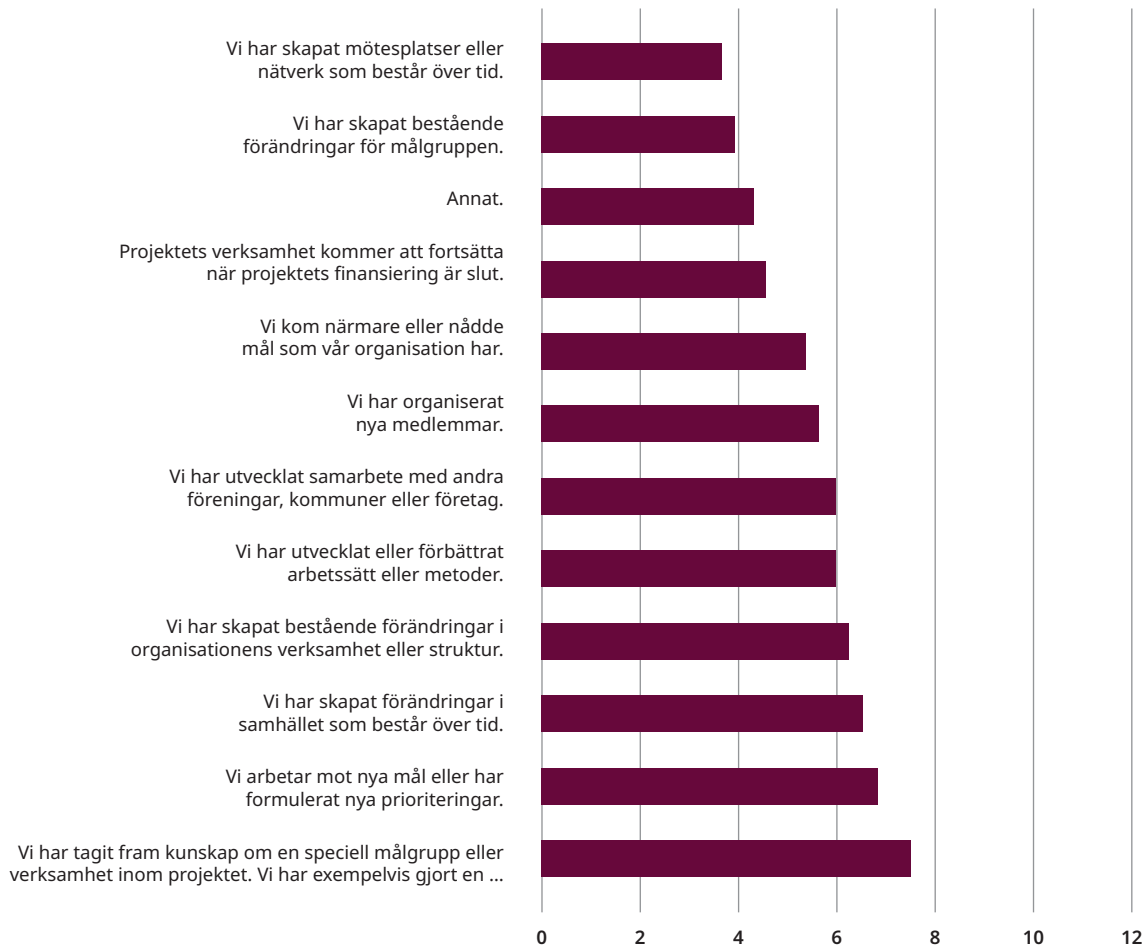

Bidragets effekter

Projektägarna rangordnade vid redovisningen de resultat de uppskattade att deras projekt har lett till i första hand, i andra hand och så vidare. De fick då tolv svarsalternativ som angav olika typer av resultat. Projektägarna ombads att rangordna de resultat som stämde överens med resultaten från deras projekt, från det viktigaste resultatet (1) till det minst viktiga (12). Enbart resultat som stämde överens med projektets faktiska resultat skulle rapporteras. Svarsalternativen i deras helhet finns redovisade i bilaga 5.

Flest projektägare bedömde att deras projektverksamhet, som ett huvudsakligt resultat, har skapat mötesplatser eller nätverk som består över tid och bestående förändringar för målgruppen. Många bedömde även att andra resultat är viktiga. Till svarsalternativet ”annat” finns ett fritextfält. Där beskriver några organisationer vad annat kan innebära. I dessa fall handlar det exempelvis om

utökad samverkan eller om att nya nätverk har etablerats. Det är även vanligt att projektägarna anger att projektets kommer att fortsätta när projektets finansiering är slut.

Figur 12 Projektens resultat, rangordnat av projektägaren efter hur väl respektive svarsalternativ överensstämmer med projektets resultat, efter genomsnittlig rangordning.

Bidragens resultat och effekter

I detta kapitel återvänder myndigheten till frågan om vilka effekter som skapas av statsbidragen, mot bakgrund av förordningarnas syften. Kapitlet baseras på intervjuer med sju projektägare, som beviljats bidrag. Intervjuerna har fokuserat på att synliggöra vilka resultat och effekter som statsbidragen skapat, genom att fokusera läget innan projektet beviljades bidrag, organisationens syfte med att ansöka om bidraget, vilken verksamhet som bidraget möjliggjort och viken betydelse detta haft för målgruppen, organisationen och för samhället i stort. Där fokuserades även den kontrafaktiska situationen, det vill säga hur situationen hade varit om organisationen inte hade fått bidraget. Den kontrafaktiska situationen är betydelsefull, eftersom effekten utgörs av skillnaden mellan situationen där organisationen fick bidrag och den kontrafaktiska situationen där organisationen inte fick bidrag.

Intervjuerna visar att de flesta av de intervjuade uppger att de även utan bidrag skulle ha försökt göra något som liknade verksamheten i projektet, men i betydligt mindre skala och med en lägre grad av planering, då arbetet utan projektmedel skulle ha gjorts enbart när det funnits tid och resurser i organisationen. Även sådant som att paketera och sprida resultaten från projektet så att andra kan ta del av dem, hade varit svårt att göra. Det förekommer även att de intervjuade uppger att de skulle ha försökt söka medel från andra finansierare, om de inte fått bidrag från MUCF. Några uttrycker dock tvivel på att det hade varit möjligt, eftersom andra finansierare ställer andra krav, vilket hade inneburit att projektet skulle ha behövt utformas på ett annat sätt för att kunna konkurrera om projektmedel från andra finansierare. Med anledning av detta kan MUCF konstatera att de effekter som organisationerna beskriver till stor del kan hänföras tillbaka till att organisationerna fick projektbidrag.

Myndigheten kan även konstatera att de intervjuade projektägarna i allmänhet beskriver att deras projekt har bidragit till att uppnå de syften som pekas ut i förordningen för respektive bidrag. Det intervjuade projektet för att motverka hot och hat uppger att det har bidragit till att stärka utsatta opinionsbildare och andra som deltar i det offentliga samtalet. De intervjuade projekten för att motverka hot och hat beskriver att projekten har bidragit till att rasism eller liknande former av intolerans har motverkats och förebyggts. Av de intervjuade projektägarna för projekt som värnar demokratin uppger en av dem att projektet har minskat antalet aktiva inom våldsbejakande extremistmiljöer och bland de projektägare vars projekt bedrivit verksamhet för barn och unga på lokal nivå, beskriver samtliga att barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället har stärkts. I förlängningen menar de intervjuade att deras projekt bidragit till att uppnå målet för civilsamhällespolitiken, det vill säga att förbättra villkoren för det civila samhället som en central del i demokratin. De projekt som fokuserat på verksamhet för barn och unga uppger att projekten även bidragit till det ungdomspolitiska målet, där alla unga har goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

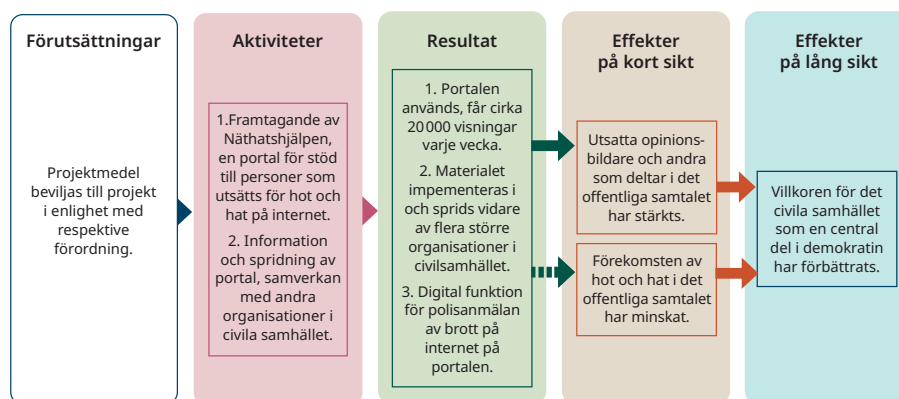
I detta kapitel beskriver och analyserar myndigheten utifrån de genomförda intervjuerna vilka effekter som skapats av statsbidragen, mot bakgrund av förordningarnas syften. Detta diskuteras i förhållande till de aktiviteter och resultat som projekten gett upphov till, samt deras effekter på kort sikt. Därefter diskuteras effekterna på lång sikt för de sju projekten samlat.

Kapitlet bygger på resultat och effekter från enbart ett litet urval av samtliga projekt. De sju intervjuade projekten utgör mindre än tio procent av samtliga projekt som redovisats i tidigare delar av rapporten. Kapitlet avslutas med en reflektion från de intervjuade organisationerna om vilka förändringar som skulle underlätta för dem att driva framgångsrika projekt i framtiden.

Minska hot och hat

Ett projekt som har fått projektmedel för att minska hot och hat har intervjuats. Projektägaren hade sedan tidigare arbetat förebyggande mot hot och hat och det var alltmer personer som hörde av sig till dem för att få stöd när de själva utsattes för hot och hat. Det aktualiserade behovet av ett sammanhållet och lättöverskådligt internetbaserat stöd till de som utsätts för hot och hat på internet. Det handlade i stor utsträckning om att samla ihop en mängd stöd som redan fanns framtaget av olika aktörer och presentera det på ett tydligt och lättöverskådligt sätt, på svenska och engelska.

Resultatet av projektet är portalen Näthatshjälpen. Den får enligt den intervjuade ca 20 000 visningar per vecka och är en av de första träffarna för den som söker efter stöd om hot och hat på internet. Resultatet har spridits till en rad organisationer i civilsamhället, som implementerar det i sitt eget arbete. Projektet har även utvecklat en digital funktion för polisanmälan av brott på internet, vilket gör det mer tillgängligt att göra en polisanmälan.

Figur 13 Verksamhetslogik för projektbidrag i syfte att minska hot och hat

Effekter på kort sikt

Portalen som tagits fram av projektet ger ett stöd till de som utsätts för hot och hat på internet. Det är inte troligt att projektet har bidragit till att förekomsten av hot och hat i det offentliga samtalet har minskat. Däremot är det troligt att det bidrar till att stärka utsatta opinionsbildare och andra som deltar i det

offentliga samtalet. Detta stöds av att materialet implementerats i flera andra större civilsamhällesorganisationer, som i sin tur ger stöd till och stärker de egna medlemmarna, anställda och förtroendevalda som deltar i det offentliga samtalet. De många visningarna gör det troligt att materialet även når utsatta opinionsbildare och andra som deltar i det offentliga samtalet, som söker efter stöd.

Projektet syftade inte till att vara förebyggande eller stödja personer som utsätts utan att vara en del av det offentliga samtalet. Den intervjuade uppger emellertid att det är en positiv bieffekt av projektet. Under intervjun beskrev hen att:

Jag får kanske tio mejl i veckan från personer som har använt Näthats hjälpen. De har hamnat i en situation som de inte varit i tidigare och behöver stöd i hur de ska hantera den. Det kan till exempel vara en elev som blivit uthängd med en nakenbild, där dess lärare kontaktar oss. Det är oväntat att det används så brett, både civilsamhället och enskilda individer.

Att portalen används förebyggande underbyggs av att projektet fått indikationer på att portalen används både som undervisningsmaterial i skolan och i olika organisationers arbete med att ta fram handlingsplaner för hur de ska agera i situationer där det förekommer hot och hat på internet. Det breda användandet tyder på att portalen bidrar till effektmålet, genom att med information stödja och stärker personer som utsätts för hot och hat.

Motverka rasism

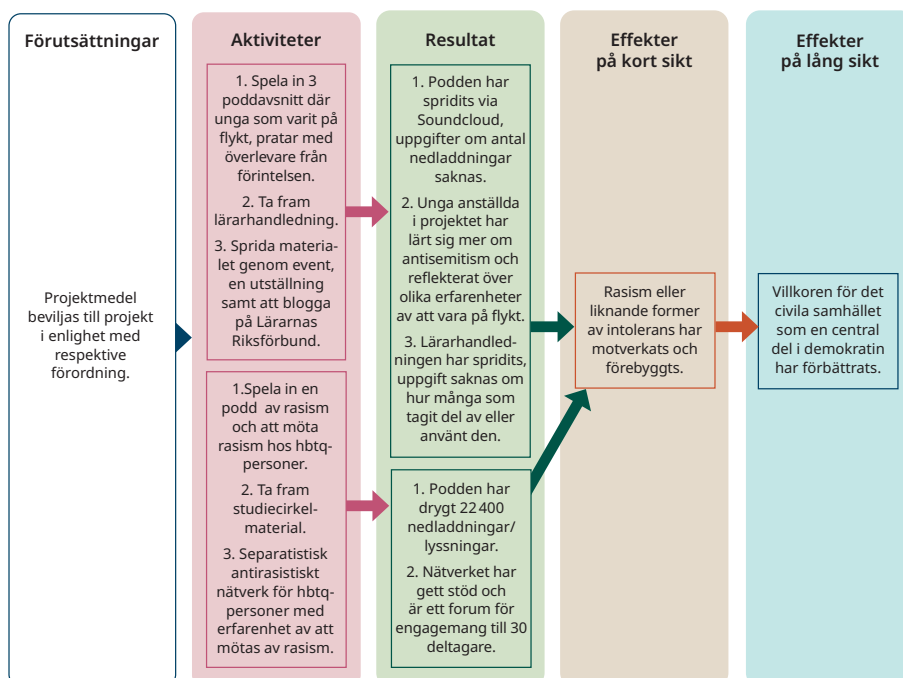
Två projekt som har fått projektmedel för att motverka rasism och andra former av intolerans har intervjuats. Det ena projektet var en fortsättning på ett tidigare projekt, där organisationen spelade in fem poddar à 30 minuter där unga som varit på flykt samtalade med personer som överlevt förintelsen. I fortsättningsprojektet slutfördes de tidigare påbörjade poddarna och ytterligare tre poddar spelades in. Dessutom togs en lärarhandledning fram, i syfte att stödja lärare att samtala om rasism och värderingsfrågor med eleverna. Poddarna spreds bland annat genom ett event med Forum för levande Historia och ska spelas upp på en kommande utställning om folk mord. Fem unga från Järvaområdet anställdes i projektet, varav tre programledare (varav en även gjorde musik) en illustratör, och en poet som deltog med en dikt. I anställningarna ingick det både att lära sig att podda och spela in poddarna, som var och en tog ungefär två månader att spela in. Som bakgrund till att projektet behövdes, uppger den intervjuade att:

Det finns en rasism i skolorna, man tror inte alltid på förintelsen. Det finns ett behov av att mötas och att de unga får träffa andra som har upplevt flykt och har gått stärkta ur det. Det vi gjorde skapade möten där de äldre som har levt i Sverige under många år, kan ge tips till de unga och stödja dem att se på sina liv på andra sätt. De här berättelserna behövs i samhället, de skapar igenkänning på så många håll.

Det andra projektet syftade till att både internt i organisationen och externt i samhället lyfta frågan och öka kunskapen om antirasism och synliggöra hbtq-personers erfarenheter av att mötas av rasism, men också av att möta rasism hos andra hbtq-personer. Det skulle bidra till att öka tryggheten för personer med erfarenhet av att mötas av rasism och ge möjlighet till ömsesidigt stöd i en separatistisk miljö. För att åstadkomma detta spelades en podd in. Den har hittills kommit ut i totalt 16 avsnitt, vilka i februari 2021 hade sammanlagt drygt 22 400 nedladdningar/lyssningar. Om podden uppger den intervjuade att:

Feedback har lyft att den är tillgänglig och lätt att förstå och en lär sig mer, eftersom podden tar upp ämnen som ingen annan pratar om. Podden är även ett verktyg för att knyta kontakter och samverka med andra parter och knyta an till fler personer i målgruppen.

Till avsnitten togs även ett studiecirkelmaterial fram. Projektet har utbildat internt i organisationen om antirasism, där ungefär hälften av deltagarna uppger att deras kunskaper ökat av utbildningen. Projektet startade även ett separatistiskt antirasistiskt nätverk för hbtqi-personer med erfarenheter av att mötas av rasism. Nätverket har vuxit under projekttiden och haft två träffar med 15 respektive 30 deltagare. Det har gett ett forum på nationell nivå för kontakter och ömsesidigt stöd mellan personer med liknande erfarenheter som kan känna sig ensamma och utsatta i att lyfta frågor kopplade till antirasism i sina lokala föreningar. Det har även kommit att bli en plattform för nätverksmedlemmarna att lyfta frågor gemensamt i organisationen, såväl kopplade till antirasism som till andra frågor.

Figur 14 Verksamhetslogik för projektbidrag i syfte att Motverka rasism

Effekter på kort sikt

Har projekten motverkat och förebyggt rasism och andra former av intolerans? I det första projektet är det tydligt att projektet fått en stor betydelse för deltagarna. De har fått reflektera över sina egna liv och se hur de egna erfarenheterna speglas i andras erfarenheter. Den intervjuade uppger att flera deltagare blivit stärkta av att delta i projektet och att de tror mer på sig själva och framtiden. Det gäller både deltagare som bor i Sverige permanent och deltagare som efter projektet fått utvisningsbeslut. Några deltagare har hittat utbildningar och ett par av deltagarna har även fått arbete inom media efter projektet. På frågan om den intervjuade bedömer att detta är resultat av projektet, uppger hen att en av deltagarna nog skulle ha klarat sig bra ändå, men att projektet för de övriga troligen har varit utslagsgivande. Av intervjun är det tydligt att de mest betydelsefulla effekterna varit för de unga som varit anställda i projektet. Men har projektet bidragit till att motverka rasism eller andra former av intolerans? Den intervjuade ser att projektet haft en tydlig effekt hos deltagarna, där visa av dem aldrig hade hört talas om förintelsen innan de deltog i projektet.

Om projektet även haft en effekt i samhället, beror på hur spridda och använda poddarna och lärarhandledningen blivit, samt hur de elever och lärare som använder handledningen påverkas av att ta del av innehållet. Men det saknas uppgifter både om antal nedladdningar och hur materialet har tagits emot av de som eventuellt använder sig av det. Om materialet används, uppger den intervjuade att det fyller en funktion:

När jag började läsa på om hur lärare förhåller sig till rasism i skolan och den rädsla som finns att folk ska känna sig påhoppade om man pratar om det, och att det inte finns tid att sätta sig in i det på ett bra sätt, förstod jag att det är ett stort problem. Vi har sett att rasismen ökar, och att lärare kan behöva något att luta sig mot för att våga ta upp såna här ämnen i klasserna.

Det är rimligt att anta att projektet har skapat förutsättningar för att motverka och förebygga rasism, som kan realiseras om materialet används. Det förutsätter att de som använder materialet påverkas på det sätt som eftersträvas. Om så har skett redan, eller om det kommer att inträffa i framtiden är inte möjligt att bedöma utifrån de uppgifter som finns om projektet.

I det andra projektet har kunskapen och diskussionen om antirasism internt i organisationen ökat. Det har skapats ett separatistiskt forum för att driva antirasistiska frågor internt och ge ömsesidigt stöd, baserat på liknande erfarenheter. Detta har satt frågan högre på agendan och gjort att organisationen kunnat prioritera ett strategiskt arbete med dessa frågor. Den intervjuade uppger att nätverket och det arbete organisationen gjort har lett till en ökad trygghet för och stöd till hbtqi-personer som utsätts för rasism i organisationen under projektiden. Hen beskriver att det också har ökat kunskapen om rasism internt i organisationen. Därigenom har projektet troligen skapat effekter i form av empowerment hos deltagarna i det separatistiska nätverket.

I organisationen har det motverkats genom ökad kunskap om att rasism mot rasifierade personer kan handla om att göra så här – säga så här. Det har spridit en förståelse och kunskap om hur rasism kommer till uttryck genom vissa sätt att agera och tala och har lett till en organisatorisk förståelse för det. Det både motverkar att enskilda individer gör rasistiska handlingar och bidrar till att organisationen tar in åtgärder som förebygger rasism i sitt arbete.

För att kunskapshöjande insatser i organisationer ska ge effekter som är hållbara över tid, behöver arbetet prioriteras av ledningen och kontinuerligt drivas framåt. Den intervjuade uppger att organisationen har tagit steg i det antirasistiska arbetet på olika plan, men uttrycker även en osäkerhet inför möjligheterna att förvalta resultat och effekter efter projektiden.

Projektet möjliggjorde att kunna 'reach out' till andra, men det är så skört också. De effekterna är svårare att hålla levande så länge man inte har finansiering och det är ju en utmaning även med det interna nätverket. Även om det finns en massa engagerade medlemmar, så kan det ju krävas att några lägger extra tid för att leda det arbetet och har vi inte arbetstid så blir det skörare.

Podden har främst spridits till de delar av allmänheten som redan är intresserade av hbtq-frågor och vill lära sig mer. Därmed är det rimligt att det hos lyssnarna funnits en vilja att ta till sig innehållet och lära sig mer. Hur stor effekten blir på samhället i stort, beror på skillnaden mellan före och efter påverkan av podden hos lyssnarna och hur många som omfattas av denna påverkan. Det är svårt att mäta eller på annat sätt bedöma och det har heller inte följts upp av projektet. Sammanfattningsvis är det troligt att projektet bidragit till empowerment hos deltagarna i det separatistiska nätverket och till att förebygga och motverka rasism i organisationen. Dessa effekter kan bli hållbara över tid om organisationen fortsätter att förvalta och utveckla resultaten från projektet inom organisationens ordinarie verksamhet.

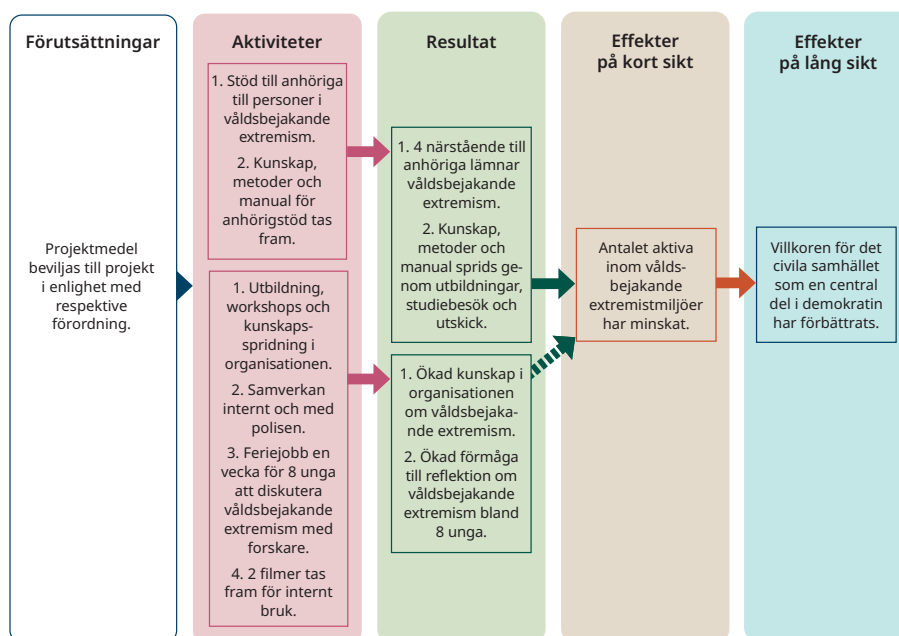
Värna demokratin

Två projekt som har fått projektmedel för att värna demokratin har intervjuats. Det ena projektet drevs av en mindre, idéburen organisation och det andra av en större kommun.

Den idéburna organisationen hade inför ansökan identifierat att det saknas stöd till anhöriga till personer som befinner sig i våldsbejakande högerextremism. Det är en situation som kan vara känslomässigt krävande för de anhöriga. De har ofta mycket kontakt med personen i extremism, men få verktyg att hjälpa och stödja den att ta sig ur detta sammanhang. Genom projektmedlen har den idéburna organisationen utvecklat ett stöd till anhöriga till personer i våldsbejakande extremism, som testats på en grupp av fem anhöriga. Som ett resultat av projektet har fyra av de fem närstående i våldsbejakande extremism lämnat detta sammanhang. Stödet och de metoder som utvecklats har dokumenterats i en manual som spridits genom bland annat utbildningar, studiebesök och utskick till relevanta organisationer och personer som projektet utvecklat kontakter med. Projektägaren har även integrerat kunskapen om

anhörigas betydelse och anhörigstöd i sitt ordinarie arbete med avhopparverksamhet.

Kommunen gjorde sin ansökan mot bakgrund av en tilltagande islamistisk extremism, där unga rekryterades för att resa till Islamiska Staten, IS. Syftet var att i samverkan mellan kommun, polis, en imam och föreningslivet öka kunskapen om radikaliserings och extremism, samt genom samverkan och stöd förhindra nyrekryteringen till IS. Projektledaren beskriver att projektet mötte stort motstånd, eftersom det enbart fokuserade på islamistisk extremism, vilket ledde till att det saknades intresse från föreningslivet att samverka med och bidra till projektet. Projektet har i stället lagt stort fokus på samverkan och kunskaphöjning internt i organisationen. De har genomfört flera utbildningar och workshops för exempelvis socialtjänsten och andra aktörer i kommunen som möter unga, samt tagit fram två filmer som kan vara underlag för diskussioner om radikaliserings och extremism. Därutöver har åtta unga fått en veckas feriejobb att tillsammans med forskare inom filosofi diskutera våldsbejakande extremism.

Figur 15 Verksamhetslogik för projektbidrag i syfte att värna demokratin.

Effekter på kort sikt

Har dessa projekt bidragit till att uppnå effektmålen med bidragen? MUCF beviljar bidrag till ettåriga projekt. Det är en kort tid att arbeta, i syfte att både uppnå och hinna mäta måluppfyllelse av samhällsmål som ligger utanför projektets direkta kontroll.

I det första projektet är det tydligt att effektmålet på kort sikt, det vill säga att antalet aktiva inom våldsbejakande extremistmiljöer har minskat, är uppnått. Fyra personer har lämnat en högerextrem miljö. Projektet har även utvecklat en metod för anhörigstöd som, baserat på resultaten under framtagandet, fungerar och är effektiv. De kommer även att använda den i sin egen verksam-

het framgent, vilket är en indikation på att metoden kommer att fortsätta att generera effekter över tid. Genom att de tagit fram en manual samt utbildat och spridit den till relevanta aktörer, finns möjligheter att användandet av metoden sprids även till andra. Om detta sker, är möjligheterna goda att projektet har satt i gång en förflyttning som kan ge större effekter framöver. Detta är dock beroende av att metoden används. Den intervjuade beskriver det så här:

Jag tror att resultatet i verkligheten långt har överträffat de medel som sattes in, det var väl investerade pengar. Att vi kunde skapa förändringar i verkliga människors vardag. Anhöriga som kunde gå tillbaka till jobbet och radikaliserade som kunde lämna det livet bakom sig. Nu finns det en långsiktighet i ett stöd till anhöriga och en förståelse för betydelsen av de frågorna.

I det andra projektet är det mer osäkert hur stora effekter som har uppnåtts. Projektledaren uppger att det finns en ökad kunskap i organisationen, bland annat inom verksamheter som möter barn och unga. Kunskapen hos och samverkan mellan de personer från olika organisationer som deltog i projektet har också ökat. De åtta unga som valdes ut till feriejobben, valdes ut på grundval av att ha ett intresse för att diskutera frågorna och våga uttrycka sina åsikter, vilket kan ha bidragit till en attitydförändring hos dessa unga. Hur stora effekterna är, är dock svårt att bedöma, eftersom det saknas mätningar före och efter insatserna. Eftersom insatserna till stor del varit kunskaphöjande var det svårt för projektledaren att själv bedöma effekten av projektet. Det är inte troligt att projektet direkt har bidragit till att antalet aktiva inom våldsbejakande extremistmiljöer har minskat. Däremot kan utbildningarna ha bidragit till en kunskapsökning i organisationen, som kan öka förutsättningarna för att personer som möter unga ska kunna identifiera och sätta in rätt åtgärder för att förebygga radikalisering i framtiden.

Ungas organisering

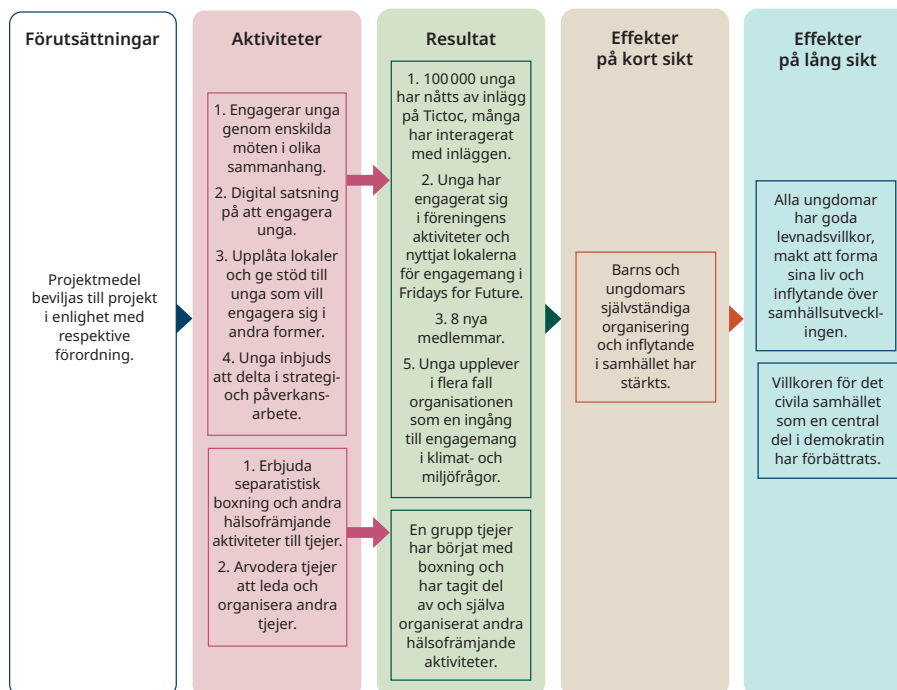
TVå projekt som har fått projektmedel för ungas organisering har intervjuats. Det ena projektet syftade till att skapa engagemang hos unga och fördjupa ungas organisering bland unga medlemmarna. Detta gjordes genom enskilda möten med unga på gator och torg, på olika klimatarrangemang och, på grund av pandemin, genom en digital satsning i sociala medier. Projektet har utvecklat nya metoder för organisering och gett möjlighet till engagemang och organisering för unga och ett flertal unga har deltagit i de aktiviteter som organiserats av projektet. Den intervjuade berättar att:

Det viktigaste vi har gjort för målgruppen är att projektet hela tiden gett möjlighet till organisering. Vi har lyft tunga frågor på ett sätt som är lättsamt, som manar till eftertanke, men också är inspirerande. Ungar som vi har nått har blivit inspirerade, gått med i organisationen, ordnat egna aktiviteter och bjudit in fler unga att engagera sig.

En ung person har organiserat en klimatstafett som gick mellan elva olika städer och slutade vid riksdagshuset. Personen har själv uppgett att engagemanget var en följd av projektet. Organisationen har upplåtit sina lokaler och gett stöd åt unga som vill engagera sig i andra former, vilket lett till att en grupp av unga i Fridays for Future använt lokalen som bas för detta engagemang. De har även strävat efter att involvera de unga som engageras i organisationens löpande aktiviteter, påverkansarbete och strategiarbete. Som en följd av projektet har åtta unga har blivit nya medlemmar, varav en gör praktik hos och troligen får ett sommarjobb i organisationen.

Det andra projektet syftade till att ge unga i ett socioekonomiskt utsatt område möjligheter till idrott och stärka deras organisering genom att erbjuda tillfällen att träna boxning i en grupp och en lokal med enbart tjejer, eftersom idrottandet var väldigt lågt bland tjejer i området. Ett par tjejer arvoderades att leda, värva deltagare och organisera aktiviteterna samt hålla kontakt med tjejerna och boxningstränaren. Utöver boxningen fick deltagarna testa andra sporter, ta del av kunskap om mat och hälsa, delta i studiecirkel med Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, föreningskunskap och själva organisera resor inom Sverige. Totalt deltog mellan 40–45 tjejer vid något tillfälle och ungefär 25 tjejer deltog regelbundet i aktiviteterna. Den intervjuade berättar att det har skapats en stabil grupp av tjejer i området som vill boxas och göra saker ihop. Boxningen på grund av pandemin inte är igång just nu, men att det kommer att starta upp igen så fort pandemin är över:

Så fort det öppnar upp igen, så kommer det att komma igång. Det är tjejerna som planerar detta själva. Föreningslivet handlar om resurser, att man kan erbjuda aktiviteter och resurser. [...] Det är tjejerna själva tillsammans med äldre tjejer som håller i verksamheten, bjuder in föreläsare och håller workshops, de bjuder in och planerar resor. Det är en bestående grupp som fortfarande finns idag och vill göra saker. Det har testat på väldigt många olika saker, de lär sig mer om samhället och att söka jobb. Det ger kontakter och de lär sig om hur samhället är organiserat och hur man driver förening.

Figur 16 Verksamhetslogik för projektbidrag i syfte att stärka Ungas organisering

Effekter på kort sikt och projektspecifika effekter på lång sikt

Till skillnad från övriga projektbidrag är detta bidrag en del av genomförandet av ungdomspolitikerna och det förväntas därför skapa effekter mot det ungdomspolitiska målet om att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. I detta avsnitt diskuteras effekterna på lång sikt i relation till detta effektmål, medan diskussionen av effekterna i relation till politiken för det civila samhället diskuteras samlat för samtliga projektbidrag i ett kommande avsnitt.

I det första projektet beskriver den intervjuade att organisationen genom att de kunnat fokusera på de unga som är nya i sammanhanget, kunnat bli en samlingsplats och ett stöd för unga som är intresserade av miljö och klimat, men inte vet hur organisering fungerar. Hen uppger att:

På lång sikt skulle jag säga att vi har skapat förutsättningar för att stärka individerna i den framtida miljörörelsen. Vi har kunnat säkerställa att vi är relevanta för en större målgrupp. Vi ser att det för individen finns ett stort mervärde i att engagera sig. Det ger självkänsla och välmående och vi ser att de individer vi jobbat med under lång tid fått lättare att engagera sig och att engagera fler och bygga nätverk. Vi har blivit ett forum för dem att utveckla sig och att stötta fler.

Projektet har lyckats engagera och organisera unga och uppmuntrat dem att få inflytande i den egna organisationen. De har även gett ett utrymme i sina lokaler och stöd till unga som vill engagera sig i andra former än den egna

organisationen att göra det. Det finns förutsättningar för att (i alla fall vissa av) de unga som deltagit i projektet fortsätter att vara engagerade i organisationen eller i andra delar av miljö- och klimatrörelsen. Därigenom har projektet även bidragit till att nå effektmålet i förordningen – att stärka barns och ungas självständiga organisering och inflytande i samhället.

Genom fokuseringen vid att stärka ungas organisering och inflytande i frågor som är viktiga för dem, såväl inom organisationen som i samhället i stort, kan bidraget även sägas bidra till att stärka ungas inflytande över samhällsutvecklingen. De effekter i form av ökad självkänsla och välmående samt en ökad förmåga att engagera andra och bygga nätverk som den intervjuade beskriver tyder på att de unga som engagerar sig i projektet även upplever förbättrade levnadsvillkor och en ökad förmåga att forma sina liv. Hur stor skillnaden är i levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen före respektive efter deltagande i projektet, om alla deltagare påverkas i samma riktning och för hur många unga som effekterna har realiserats är dock okänt.

I det andra projektet har unga som inte tidigare idrottat börjat med det inom ramen för en separatistisk organisering, där de även tagit del av andra hälsofrämjande aktiviteter. Den intervjuade uppger att det under den tid som boxningen kunde pågå även gav effekter i form av förbättrad hälsa:

Under tiden de var aktiva i boxningen var det många som sa att de mådde bättre, kunde sova bättre och fokusera bättre i skolan. Fritidsledaren tyckte att de förbättrades väldigt mycket i koordination och sådant. En tjej fick jobb på [annan organisation]. De som varit med kommer med egna förslag och idéer, särskilt för de som är födda i Sverige har projektet varit en stor fördel.

Genom att det bildats en stabil grupp på ungefär 25 tjejer som vill ses och göra saker tillsammans inom ramen för föreningen finns det förutsättningar för att projektets resultat och effekter blir hållbara över tid. Därigenom har projektet stärkt ungas självständiga organisering. Den intervjuade uttrycker även förhoppningar om att de unga ska organisera sig tillsammans för att ställa krav på boxningsklubben i området att ge dem en boxningstränare och en egen träningstid, eller på andra sätt organisera sig för att nå inflytande i samhället.

I gruppen av cirka 25 unga som deltog regelbundet i boxningsträningen beskriver den intervjuade effekter i form av bättre hälsa, sömn och förmåga att fokusera på skolarbetet. Detta ligger i linje med ungdomspolitikens mål om förbättrade levnadsvillkor. De unga har organiserat sig själva och ordnat de resor, workshops och studiecirkel som de varit intresserade av, vilket tyder på att deras makt att forma sina liv har ökat jämfört med situationen innan projektet, när de inte gjorde detta. Som tidigare nämnts uttrycker den intervjuade en förhoppning om att de intervjuade även ska organisera sig för att påverka i lokalsamhället och i samhället i stort. Genom att gruppen bildats har förutsättningarna för detta ökat, däremot är den delen av effektmålet ännu inte uppnått.

Effekter på lång sikt för projektbidragen

För samtliga projektbidrag kan effektmålet på lång sikt härledas från politiken för det civila samhället och dess övergripande mål, det vill säga att förbättra villkoren för det civila samhället som en central del i demokratin. För bidraget till ungas organisering härleds effektmålet från ungdomspolitikens mål, det vill säga

att alla ungdomar har goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

I stort sett samtliga intervjuade projekt uppger att de anser att deras verksamhet bidrar till dessa mål, även om de motiverar detta på olika sätt och har delvis olika förståelser av vad det innebär.

Vissa anser att detta uppnås genom att deras egen organisation är en del av det civila samhället och att deras egna villkor har förbättrats genom stödet. De anser även att projektet bidrar till detta genom sin samverkan med andra organisationer, där organisationerna lyfter frågor gemensamt och lär av varandra. En av de intervjuade uttrycker det så här:

Ja, våra villkor har förbättrats genom stödet. Vi har också förbättrat villkoren för andra genom att vi tog fram stöd[materialet]. Vi kunde även vara en support för andra organisationer, genom att vi fick bidraget.

Den intervjuade menar alltså att effektmålet uppnås genom att den kunskap och de metoder som har skapats i projektet kommer till nytta i andra organisationer i det civila samhället. En annan av de intervjuade uppger att projektet har tillgängliggjort material som har öka förutsättningarna för andra organisationer i det civila samhället att stödja sina medlemmar att delta i det offentliga samtalet. Hen menar att deras arbete för att underlätta för personer som tar emot hat och hot på internet är en del i detta:

När vi har frågat runt och till exempel intervjuat opinionsbildare som utsatts, är det viktigaste enligt dem att de känner att de har en organisation i ryggen – att de inte är ensamma. Projektet ger stöd till organisationer, så att de kan stötta sina medlemmar när hatet kommer.

Andra menar att deras egen organisation har bidragit till att förbättra villkoren för det civila samhället som en central del av demokratin genom de berättelser och erfarenheter som lyfts fram genom projektet, från personer som i annat fall kanske inte skulle ha blivit hörda:

Ja, det tycker jag att vi har bidragit till genom att ta upp dessa berättelser som jag tror att människor ofta tystar ned, på grund av fördomar och för att det är jobbigt att prata om. Det är viktigt att de hörs, för att alla ska få vara den man är och att alla berättelser är tillåtna.

En organisation beskriver det i stället som att effekten skapas av att organisationen har ökat sin egen kunskap om rasism, vilket ökar deras möjligheter att agera för fördjupad demokrati framöver:

[Organisationen] har mer kunskap och kapacitet att agera och bevaka demokratifrågor nu. Vi har blivit bättre på att se och agera mot rasism både inom organisationen och på samhällsplan.

Sammantaget beskriver projekten flera olika sätt som de upplever att de har bidragit till att villkoren för det civila samhället som en central del i demokratin har förbättrats. För dem handlar det om en bred palett av förändringar, som tillsammans bidrar till att uppnå effektmålet. Det handlar enligt dem både om fördjupad samverkan, ökad kunskap och ökat stöd till medlemmar och anställda som riskerar att utsättas för hot och hat. Det handlar även om att projekten upplever att deras projekt förebyggt och motverkat rasism inom organisationen och skapat en kapacitet att agera mot rasism i samhället.

Utmaningar och möjligheter

Under intervjuerna ger organisationerna flera förslag på förändringar som skulle underlätta för organisationerna att driva framgångsrika projekt. Myndigheten tar till sig alla förslag som organisationerna har lyft och vill särskilt nämna följande förslag, där myndigheten avser att inleda ett internt arbete för att se över möjligheten till att förverkliga förslagen. Något av förslagen ligger utanför myndighetens möjlighet att styra över.

- En utmaning som lyfts av flera organisationer handlar om behovet av längre projekttider. Det är en vanlig upplevelse att det är svårt att skapa långsiktiga effekter med ett projekt som enbart pågår under ett år. En möjlighet att driva fleråriga projekt efterfrågas därför av så gott som alla de intervjuade.
- De intervjuade indikerar ett intresse för effektmätning, även om de också påtalar att det är svårt och kostsamt att mäta projektens effekter, särskilt effekter på lång sikt och effekter som ska inträffa i samhället utanför den egna organisationen och deltagarna i projekten. Flera anser att det vore önskvärt att öka kunskapen om vilka effekter som projekten skapar, men uttrycker samtidigt att det kan vara svårt att inrymma i projekten, då det är dyrt och kräver en kompetens som ofta inte finns i organisationerna.

Med rådande regelverk har myndigheten inte möjlighet att fatta fleråriga beslut. Men myndigheten tar med sig behovet i dialogen med Regeringskansliet. För att förbättra möjligheterna till effektmätning föreslår flera av de intervjuade att dialogen även syftar till att hitta vägar att successivt utveckla effektmätningen av bidragen. MUCF har påbörjat ett arbete med att se över hur effektmätning skulle kunna utvecklas.

MUCF:s samlade bedömning

Att MUCF fördelar statsbidrag till ideella organisationer, stiftelser och kommuner – bland annat de bidrag som går till de typer av projekt som behandlas i denna rapport – är en del av Regeringens genomförande av politik. Som tidigare konstaterats är det svårt för myndigheten att mäta bidragens effekter i förhållande till politikens mål. I det här kapitlet drar myndigheten dock en del slutsatser om fyra av bidragens användning samt om de effekter som organisationerna själva redogör för, och gör de bedömningar myndigheten tycker sig kunna göra baserat på det underlag myndigheten har. Slutligen lämnar myndigheten också ett antal förslag till regeringen rörande myndighetens fortsatta uppdrag att fördela projektbidragen.

Myndighetens bedömning

MUCF bedömer att projektens resultat och effekter ligger väl i linje med respektive bidrags syfte. Myndigheten kan också dra vissa generella slutsatser:

- **Statsbidragen växlas upp av de ideella projektägarna och staten ges därmed god valuta för pengarna**

Statliga investeringar i verksamhet som drivs av ideella organisationer kan vara mycket effektiva i förhållande till de resurser som tillhandahålls. MUCF bedömde att så var fallet i en fördjupande studie som undersökte det bidrag till jämställdhetsprojekt som myndigheten tidigare fördelade (Ungdomsstyrelsen 2014). Myndighetens bedömning är att också de statliga bidrag som den här rapporten behandlar många gånger växlas upp av organisationerna själva och av de individer som är engagerade i projektverksamheten. Myndigheten gör denna bedömning bland annat eftersom myndigheten kan konstatera att 77 procent av de personer som någon gång arbetade inom de 72 projekt som redovisas i denna rapport gjorde detta ideellt.

- **En majoritet av projekten gav långsiktiga effekter**

Fyra av de effektkategorier som projektägarna har angett som de vanligaste, sett till de fyra stödformer där denna statistik har kunnat tas fram, är att projekten ledde till

- bestående förändringar för målgruppen
- mötesplatser eller nätverk som består över tid
- att de kom närmare eller nådde organisationens mål
- verksamhet som kommer att fortsätta när projektets finansiering är slut

Av dessa alternativ har flest projektägare lyft fram att deras projekt har lett till bestående förändringar för målgruppen. Myndigheten bedömer att flera av effektkategorierna tydligt indikerar att projekten har resulterat i långsiktiga effekter. Det kan därmed argumenteras för att projektbidragen bidrar till förändringar i samhället i stort, och inte bara förändringar inom det specifika projektet. De fördjupade intervjuerna som gjorts med ett urval av organisa-

tionerna, och som presenteras i föregående kapitel, ger exempel på specifika effekter både på kort och på lång sikt. Gemensamt för de flesta är redogörelsen av hur projektet har, eller skulle kunna bidra, till de mer övergripande målen om att villkoren för det civilsamhället har förbättrats eller att bidra till att alla ungdomar har goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

- **Bristande geografisk spridning**

Vid en sammantagen bedömning av den geografiska spridningen av projekten över de fyra stödformerna kan myndigheten konstatera att många projekt drivs på nationell nivå, särskilt i bidragen som syftar till att minska hot och hat (5 av 5) samt motverka rasism och annan intolerans (10 av 15). I övriga projektformer drevs enbart ett fåtal på nationell nivå.

Med utgångspunkt i de projekt som drevs på lokal nivå, drevs över 90 procent i en eller flera av Sveriges storstadsregioner. Tilläggas bör dock att en stor del av dessa projekt även driver verksamhet i andra regioner. Detta beror på att många projekt drivs i ett större geografiskt område som omfattar flera län, men där en eller flera av storstadsregionerna ingår. Störst andel finns i stödformen ungas organisering. Av samtliga projekt på lokal nivå inom bidraget till ungas organisering drevs 45 procent i Stockholmsregionen, 35 procent i Skåne och 29 procent i Västra Götaland. En förklaring till detta kan vara att projekt inom denna stödform ska bedrivas lokalt.

I Jämtlands län har inget av projekten som redovisas i årets rapport bedrivits. Det finns även andra län som enbart är representerade i statistiken genom att delta i flerlänsprojekt, vilket skulle kunna tyda på att de får mindre del av projektets aktiviteter än de skulle ha fått om projektet hade drivits med fokus enbart på deras län. För att myndigheten ska kunna dra slutsatser kring varför vissa län är mindre representerade bland projekten skulle myndigheten behöva utreda frågan ytterligare.

Myndigheten bedömer att ett led i att projekten får långsiktiga effekter på ett övergripande plan är att projekt bedrivs runt om i landet och inte bara i storstadsregionerna. Detta är av vikt för ungas sociala inkludering, speciellt bland unga som bor i landsbygder och i utsatta områden. MUCF:s fokusrapport från 2019 visar att unga i landsbygder tenderar att uppleva sig som mindre inkluderade än unga i städer (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, 2019b).

- **Könsfördelningen bland de som arbetar inom projekten är relativt jämn**

Könsfördelningen mellan kvinnor och män är jämn i samtliga stödformer med avseende på avlönat eller arvoderat arbete. Vad gäller ideellt arbete är könsfördelningen jämn i tre av fyra stödformer och nästan jämn, i betydelsen att den befinner sig inom spannet 40/60 procent inom samtliga stödformer och bara precis utanför spannet (61 procent kvinnor och 38 procent män) inom den återstående stödformen, som syftar till att motverka hot och hat. Myndigheten kan se att det finns en liten överrepresentation av kvinnor som engagerat sig i projekten i samtliga stödformer, både med avseende på ideellt och avlönat eller arvoderat arbete. Skillnaderna är dock små inom samtliga stödformer och inom eller enbart precis utanför spannet 40/60.

Det är ovanligt att personer med annan könstillhörighet än man eller kvinna arbetade inom någon av stödformerna, utom inom det stöd som syftar till att stödja ungas organisering, där 150 personer med annan könstillhörighet uppges ha arbetat ideellt. Men som tidigare påpekats kan detta bero på att projektägaren misstolkat hur köns kategoriseringen var avsedd att användas, och i själva verket menat att ange att könstillhörighet var okänd för 150 personer som arbetade ideellt. I övriga stödformer arbetade 0–2 personer med annan könstillhörighet ideellt och/eller avlönat eller arvoderat.

- **Ökade kontroller ger effekt och säkerställer kvaliteten i bidragsgivningen**

Myndigheten arbetar kontinuerligt med att förstärka sina kontroller och rutiner kopplade till projektbidrag. En stor del av arbetet med att säkerställa kvaliteten i bidragsgivningen handlar om att ställa ökade krav på konkreta beskrivningar av projektet i samband med handläggningen av ansökan. Ju mer konkret ett projekt kan formulera mål, genomförandeplan och budgetförslag, desto säkrare investeringar av projektmedlen kan MUCF göra. En ytterligare del av arbetet med att kvalitetssäkra bidragsgivningen är att ställa liknande ökade krav på konkreta beskrivningar i samband med att projektet slutrapporteras till myndigheten.

Under våren 2019 formulerade MUCF generella villkor som gäller för projektbidragen. Villkorens syfte är att tydliggöra hur projektmedlen får användas, vad som är viktigt att tänka på under projektets gång samt hur redovisningen av projektet ska gå till. I samband med att organisationen ansöker om bidrag intygar den som skriver under ansökan att hen läst och godkänt de generella villkoren. De generella villkoren återfinns i sin helhet i bilaga 6.

En rutin som införts i syfte att säkerställa kvalitet är att den budgetprojektägarna ansöker om granskas av fler än en handläggare. Ett exempel på en ytterligare åtgärd som införts i syfte att öka kvaliteten inom bidragsgivningen är att den avdelning som hanterar statsbidragen har ökat samsynen mellan stödformerna. Detta ger bättre förutsättningar för att lika ärenden bedöms lika, vilket är ett av myndighetens viktigaste mål i frågor som rör fördelningen av statsbidrag.

MUCF arbetar ständigt med att säkerställa att projektmedlen går till rätt organisationer och rätt projekt och gör detta genom att ständigt utvärdera tidigare insatser, utveckla rutiner för kontroller, öka samarbetet med andra bidragsgivande myndigheter med mera.

Om förbättringarna som gjorts under 2019 och 2020 har lett till ökad kvalitet inom bidragsgivningen återstår att se i samband med när de aktuella projekten presenteras till regeringen. Då endast 8 av de 72 behandlade slutrapporterna som utgör underlag för denna rapport har beviljats medel under den period utvecklingsarbetet gällande kvalitet och kontroller pågått är det ännu för tidigt att dra några slutsatser gällande effekterna av detta arbete.

- **Resurser till löner är viktigast för projektens genomförande**

I de tabeller som visar hur stor del av projektbidragen som har gått till löner går det snabbt att konstatera att löner utgör den absolut största budgetposten i projekten.

Som minst uppgår budgetposten för löner till 54 procent av den totala summan av de redovisade medlen inom en stödform bland de projekt som ingår i rapportens underlag. Siffran varierar mellan stödformerna från 54 procent till 71 procent.

Att merparten av bidraget går till löner är inte förvånande, då projekten i huvudsak är beroende av personal som projektleder, samordnar eller har andra viktiga funktioner inom projektet. I relation till de kostnader som beviljas för löner är projektens aktiviteter ofta inte särskilt kostsamma. MUCF vill tydliggöra vikten av att avlöna det civila samhällets insatser inom de olika områden som presenteras i den här rapporten då de ger långsiktiga effekter på samhällsnivå.

- **MUCF kan säga mer om bidragens effekter och säkerställa kvaliteten i bidragsgivningen om myndigheten får ett ökat anslag för bidragsadministration**

Myndigheten behöver tillföras mer resurser för att ytterligare kunna utveckla och förbättra kontrollerna i bidragsgivningen. I det fall MUCF tillfördes mer resurser skulle detta kunna leda till förbättrad uppföljning och utvärdering av den verksamhet som drivs med stöd av bidragspengarna. På så sätt skulle myndigheten kunna leverera mer kvalitativa analyser av bidragens användning och effekter. Kvalitativa, djupgående studier skulle ge bättre och mer välgrundade svar på frågan om bidragens användning och effekter. I år har intervjuer genomförts med 7 av de 72 projekt som utgör underlaget till rapporten som ett första steg i att följa upp och utvärdera den projektverksamhet som bedrivits. Ett projektbidrag som har beviljats av MUCF redovisas till myndigheten senast tre månader efter att projektet har avslutats. Då går det oftast bara att spekulera i om ett projekt kommer att leva vidare eller inte. Resurser för ytterligare fördjupningsstudier skulle möjliggöra för myndigheten att följa upp vad de redan redovisade projekten resulterar i på sikt. Resurserna skulle också ge förutsättningar för mer förtroliga samtal där myndigheten kan få reda på mer om faktiska resultat, svårigheter och överväganden.

Mer kvalitativa analyser av bidragens användning och effekter skulle även kunna innebära att myndigheten skulle lära sig mer om vilka framgångsfaktorer och fallgropar myndigheten bör uppmärksamma när myndigheten bedömer ansökningar och informerar organisationer om myndighetens bidrag. Det i sin tur skulle kunna innebära att myndigheten med ökad tydlighet kan säkerställa att bidragen går till det som förordningen avser och därmed uppfylla förordningens syfte.

Sist är det värt att nämna att både kontroll och uppföljning i slutändan handlar om statsbidragens legitimitet och allmänhetens förtroende för systemet.

- **Förordningarnas skilda formuleringar bidrar till försämrad överskådlighet för civilsamhällesorganisationer**

I denna rapport ingår fyra förordningar som reglerar de olika projektbidragen. Var och en av dessa förordningar innehåller, förutom olika ämnesrelaterade paragrafer, skilda villkor för vem som kan ansöka om bidraget samt vilka

krav den sökande organisationen måste uppfylla. Förordningarnas skilda utformningar bidrar till att en sökande organisation som uppfyller kraven i en förordning, kan visa sig diskvalificeras i en annan. Detta kan bidra till att organisationer inom civilsamhället upplever det svåröverskådligt att veta vilka krav MUCF ställer på en organisation som vill ansöka om statsbidrag.

Ett exempel är den förordning som reglerar bidraget vars syfte är att motverka rasism och liknande former av intolerans (SFS 2008:62). I bidragets fjärde paragraf beskrivs att bidrag får lämnas till organisationer och stiftelser som inte är statliga eller kommunala, och som utan vinstsyfte bedriver en verksamhet i Sverige som inte strider mot demokratins idéer. Vilka organisationer bidraget kan gå till preciseras inte närmare än så. I praktiken innebär detta att en mängd olika typer av organisationer, ideella eller inte, kan ansöka om bidrag för verksamheter som ska motverka rasism.

I exempelvis den förordning som reglerar bidrag till projekt vars syfte är att minska förekomsten av hot och hat i det offentliga samtalet preciseras det däremot mer i detalj vilka som kan ansöka om bidraget. I förordningens sjätte paragraf beskrivs att det är ideella föreningar och stiftelser som inte är statliga eller kommunala, och som utan vinstsyfte bedriver en verksamhet i Sverige som kan ansöka om bidraget. Övriga förordningar som presenteras i denna rapport innehåller en formulering liknande den som finns i förordningen som reglerar bidraget vars syfte är att minska förekomsten av hot och hat i det offentliga samtalet.

En annan skillnad mellan förordningarna är att förordningen som reglerar bidraget till att motverka rasism och liknande former av intolerans inte ställer krav på att organisationerna som ansöker om bidraget ska vara självständiga och demokratiskt uppbyggda. Detta innebär att en organisation kan beviljas medel för att motverka rasism, och året därpå ansöka om att minska förekomsten av hot och hat i det offentliga samtalet och då riskera avslag på grund av att organisationen är uppbyggd på ett sådant sätt som myndigheten inte godkänner.

En tredje skillnad är att den förordning som reglerar bidraget vars syfte är att motverka rasism och liknande former av intolerans beskriver att medel ska gå till verksamheter istället för projekt, vilket övriga stödformers förordningar tydliggör. MUCF anser att det kan finnas en svårighet för den som ansöker om bidraget att ta till sig vilka regler som gäller för verksamhet som bedrivs inom stödformen. Om regeringens intentioner är att projekt inom stödformen ska bedrivas just i projektform bör detta tydliggöras i förordningen. Utöver detta innebär avsaknaden av begreppet projekt i nämnd förordning svårigheter för MUCF att avslå ett projekt med motiveringen att verksamheten anses vara detsamma som organisationens ordinarie verksamhet, vilket myndigheten bedömer kan gå emot de egentliga intentionerna med projektbidraget.

Utöver de skillnader som finns i nämnda förordningar och som redogörs för ovan vill MUCF av samma anledning påtala att det kan finnas risk för minskad överskådlighet på grund av att organisationsbidrag och projektbidrag till barn- och ungdomsorganisationer regleras av samma förordning. De sökande organisationer som önskar ta till sig kunskap kring vilka regler

som gäller för bidraget riskerar att missuppfatta vilka paragrafer som avser projektbidraget och vice versa.

Sammanfattningsvis innebär ovanstående vissa svårigheter för MUCF att gå ut med tydlig information som gäller alla organisationer som vill ansöka om projektbidrag. Det i sin tur försvarar överskådligheten för sökande organisationer. Likartad utformning av förordningarna skulle därmed underlätta för de sökande.

I rapportens nästa kapitel där MUCF lämnar förslag till regeringen utvecklar myndigheten på vilket sätt myndigheten önskar att ovan nämnda problem skulle kunna lösas.

Myndighetens förslag

Utifrån myndighetens samlade kunskap om bidragsgivningen vill myndigheten lägga fram följande förslag till regeringen. Förslagen är i linje med förslagen i MUCF:s budgetunderlag 2022–2024 (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor 2021c).

- **Öka anslaget för bidragsadministration till MUCF för förbättrad hantering och uppföljning av bidrag**
MUCF föreslår att myndighetens förvaltningsanslag förstärks för att MUCF ska kunna möta de utmaningar som finns i bidragsgivningen och fortsätta utvecklingsarbetet inom bidragsområdet. MUCF föreslår att myndighetens förvaltningsanslag förstärks för att MUCF ska kunna möta de utmaningar som finns i bidragsgivningen och fortsätta utvecklingsarbetet inom bidragsområdet. Behovet uppskattas till 2 miljoner kronor från 2022 och ytterligare 2 miljoner kronor från 2023. Kravet på ett ökat ramanslag för myndighetens bidragshanterande verksamhet stöds av Statskontoret (2017), som drar slutsatsen att de förbättringar som nu har genomförts och andra åtgärder som bör genomföras, till exempel att avdela ett par personer som särskilt arbetar med kontrollen av bidrag, kräver mer personal och resurser. Kontrollen är viktig för att säkerställa dels bidragets användning, dels att bidraget betalas ut till organisationer som är behöriga bidraget.
- **Förstärkt statsbidrag för åtgärder som stärker demokratin**
MUCF föreslår att myndigheten får ett långsiktigt uppdrag att fördela statsbidrag för åtgärder som stärker demokratin med 25 miljoner kronor årligen. Myndigheten fick i januari 2020 i uppdrag att fördela 7 750 000 kronor till projekt för åtgärder som stärker demokratin. Intresset för bidraget var stort och kvaliteten på ansökningarna hög. Myndigheten anser att statsbidraget kan utgöra en viktig beståndsdel i myndighetens arbete med inflytande, delaktighet och demokrati och vill understryka vikten av långsiktighet. Att skapa ökad uppslutning om demokratiska processer, särskilt i områden som präglas av lågt valdeltagande, är en process som tar tid.
- **Statsbidrag för att stärka öppen fritidsverksamhet**
MUCF föreslår att myndigheten får ett uppdrag att fördela statsbidrag om årligen 50 miljoner kronor till öppen fritidsverksamhet i form av kost-

nadsfria aktiviteter för unga som anordnas av kommuner under perioden 2022–2024. Bidraget ska användas för att stärka arbetet med den öppna fritidsverksamheten i socioekonomiskt utsatta områden genom att främja och stödja utvecklandet av bra arbetsmetoder och meningsfulla aktiviteter för unga i dessa områden. Syftet är att bidra till att uppmuntra och främja ungas utveckling till demokratiskt medborgarskap och arbeta förebyggande mot särskilda grupper, bland annat pojkar och unga män som riskerar att hamna i utanförskap och kriminalitet.

- **Förnyat uppdrag att fördela statsbidrag till samverkansinsatser för unga som varken arbetar eller studerar**

MUCF föreslår att myndigheten får ett uppdrag att fördela statsbidrag om årligen 25 miljoner kronor till kommuner för samverkansinsatser för unga som varken arbetar eller studerar under perioden 2022–2024. Bidraget liknar de projektbidrag som myndigheten tidigare fördelade till samverkansinsatser för unga som varken arbetar eller studerar och som har bedömts som mycket framgångsrika. Myndigheten ser att arbetet med de lokala aktörerna, främst kommuner, ger resultat när det gäller samverkan, ökad kunskap och framtagandet av handlingsplaner för målgruppen. Ett nytt projektbidrag bör ha ett särskilt fokus på grupper av unga som riskerar ett särskilt långvarigt utanförskap, så som unga med funktionsnedsättningar eller psykisk ohälsa. Bidraget bör även formuleras på ett sådant sätt att det kan bidra till att stärka upp myndighetens övriga uppdrag kring unga som varken arbetar eller studerar.

- **Statsbidrag för insatser som motverkar hot och hat i det offentliga samtalet och stärker utsatta opinionsbildare och andra som deltar i det offentliga samtalet**

MUCF föreslår att myndigheten får ett uppdrag att fördela statsbidrag för insatser som motverkar hot och hat i det offentliga samtalet och stärker utsatta opinionsbildare och andra som deltar i det offentliga samtalet motsvarande 10 miljoner kronor årligen. MUCF har under åren 2018–2020 fördelat projektbidrag enligt ovan uppdrag och bedömer att det demokratiska civila samhället har en viktig roll i arbetet med att hantera hot och hat mot dess företrädare och som en viktig röst i demokratin. Bidraget bör riktas mot föreningar och organisationer/stiftelser som vänder sig till eller samlar opinionsbildare så som förtroendevalda politiker, journalister, konstnärer och andra opinionsbildare. MUCF bör i arbetet med bidraget även verka för att stärka samverkan och koordinering mellan relevanta aktörer samt bidra till ökad kunskap inom myndighetens målgrupper om hot och hat i det offentliga samtalet.

- **Utforma förordningar på ett liknande sätt för att öka tydligheten gentemot civilsamhällesorganisationerna**

I föregående kapitel beskrev MUCF några av de skillnader som finns förordningarna sinsemellan samt vilka problem detta kan skapa för civilsamhällesorganisationers förståelse kring vilka krav MUCF ställer i samband med projektbidragsansökningar. Nedan ges förslag på hur förordningarna skulle kunna omformuleras för att lösa detta problem.

I departementsserien (Ds) Statligt stöd till civila samhället – en översyn av fyra bidragsförordningar samt stödet till Exit (Kulturdepartementet 2015:38) föreslår kulturdepartementet att bland annat förordningen (2008:62) om statsbidrag till verksamheter mot rasism och liknande former av intolerans bör formuleras om. I departementsserien lämnas ett förslag på hur en sådan ändring skulle kunna se ut vilket går att läsa i sin helhet i nämnd serie på sida 26 till 29. MUCF föreslår att regeringen genomför ändringen i sin helhet och därutöver lägger till en paragraf likt § 17 i förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer där det framgår att projektbidraget inte får användas för administrativa kostnader i organisationens ordinarie verksamhet.

MUCF föreslår även att regeringen beslutar om att författa två förordningar av den förordning som idag reglerar både organisations- och projektbidrag till barn och ungdomsorganisationer (SFS 2011:65). Genom att låta en förordning reglera projektbidraget och en annan organisationsbidraget skulle samtliga förordningar som reglerar projektbidrag bli enklare att förstå för organisationer som vill ansöka om statsbidrag hos MUCF.

I övrigt anser MUCF att samtliga förordningar som reglerar projektbidrag som prövas av MUCF bör utformas på ett liknande sätt i den mån det är möjligt.

- **Särskilda medel bör avsättas för revision**

För att säkerställa att projektbidragen används i enlighet med besluten, samt att den ekonomiska redovisningen är tillförlitlig, föreslår MUCF att regeringen avsätter särskilda medel så att MUCF kan genomföra fullständiga revisioner på organisationer utifrån ett slumpmässigt urval. Kostnaderna, som innebär en ytterligare höjning av de administrativa beloppen för varje bidrag, beräknas till cirka 1 procent av de årligen beslutade bidragsmedlen.

Referenser

Ds 2015:38. *Statligt stöd till civila samhället – en översyn av fyra bidragsförordningar samt stödet till Exit*. Stockholm: Kulturdepartementet.

Ekonomistyrningsverket (2016) *Vägledning Verksamhetslogik*. 2016:31.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2019b). *Fokus 18 – Vilka ska med? Ungas sociala inkludering i Sverige*. Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2021a). *Antidiskrimineringsverksamheter 2021: Återrapportering av bidragets användning och effekter för verksamhetsåret 2019*. Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2021b). *Organisationsbidragens användning och effekter 2021: Återrapportering av tre statsbidrag till ideella organisationer*. Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2021c). *Budgetunderlag 2022–2024*. Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

SFS 2008:62 *Förordning (2008:62) om statsbidrag till verksamheter mot rasism och liknade former av intolerans*.

SFS 2011:1508 *Förordning (2011:1508) om statsbidrag för verksamhet som värnar demokratin*.

SFS 2011:65 *Förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer*.

SFS 2018:32 *Förordning (2018:32) om statsbidrag för insatser som motverkar hot och hat i det offentliga samtalet*.

Statskontoret (2017). *Myndighetsanalys av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor*. Stockholm: Statskontoret.

Ungdomsstyrelsen (2009). *Konsekvenser, resultat och effekter av Ungdomsstyrelsens bidragsgivning till ideella organisationer*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

Ungdomsstyrelsen (2014). *Projekt Jämställdhet: En uppföljning av Ungdomsstyrelsens jämställdhetsprojekt och förslag på en mall för framtida resultatuppföljningar*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

Bilaga 1: Motverka rasism

I tabellen nedan presenteras projekt som redovisades och godkändes 2020 i syfte att motverka rasism och liknande former av intolerans.

Projektägare	Projektnamn	Belopp
Equal Rights for Integration	Vårt gemensamma Sverige	534 492
Flamman Ungdomarnas Hus	Min Röst	670 000
Fonden för mänskliga rättigheter	Uppföljning av ESK-rättigheter i relation till rasism och liknande intolerans ? hur långt har Sverige kommit?	484 000
IM Individuell Människohjälp	Frivilligburen antirasism	785 000
Judiska ungdomsförbundet i Sverige	Ung Dialog	925 000
PeaceWorks Sweden	Min Skola år 2	870 000
RFSL	Hbtq-personers erfarenheter av rasism	2 705 000
Stiftelsen Expo	Hatkollen	2 728 375
Stiftelsen Fanzingo	Flyktpodden	350 000
Stiftelsen Working For Change	Working For Change Matters Fas 2	1 224 040
Svenska Samernas Riksförbund, SSR	Rasism och hatbrott mot unga renskötare i Sverige.	608 696
Varken hora eller kuvad (VHEK)	Feminism mot rasism 2018	957 500
Romano Pasos Research Centre	Att göra förebilder synliga	97 840
Stiftelsen Expo	Faktaalternativet	1 985 150
Sunderby folkhögskola	FOKUS: HBTQ - för engagemang och tolerans	199 500
Summa, kr		15 124 593 kr

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem.

Kommentar: Projekten beviljades medel mellan 2018 och 2019.

Tabell 15 Projekt som redovisades och godkändes 2020, beviljat belopp i kronor

Bilaga 2: Värna demokratin

I tabellen nedan presenteras projekt som redovisades och godkändes 2020 i syfte att värna demokratin mot våldsbejakande extremism.

Projektägare	Projektname	Belopp
Hjälpkällan	Anhörigstöd	553 000
Acting for Change	Bygga broar i Biskopsgården	587 400
Agera Värmland	Värna Värmland mot våldsbejakande extremism	753 220
Flamman Ungdomarnas Hus	Framtidsfabriken ? en individinsats för att främja demokrati och motverka radikaliseriing.	765 000
Föreningen Fredens Hus på Uppsala slott	Demokrati på turné 2.0	466 000
Göteborgs Stad, SDF Angered	Demokrati i Angered (DiA)	651 200
Göteborgs stad, SDF Östra Göteborg	Bryta tystnaden	150 762
Somaliska ungdomsförbundet i Sverige	Framtiden i dina händer - ökad kunskap mot våldsbejakande extremism	610 000
Trygg i Österåker	Ärthjärna, hönshjärna eller rasisthjärna	410 000
Agera Värmland	Det glömda stödet - med anhöriga i fokus	186 200
Coompanion Uppsala län	Common Ground - Dialog utan gränser III	539 000
Flamman Ungdomarnas Hus	Radikaliseriing Online	725 000
Göteborgs stad, SDF Östra Göteborg	Filmen Bryta tystnaden	332 500
Install Hope ideell förening	Lovverksamhet för utsatta unga 2.0	452 468
Kommon Ground	Du och jag i Demokratin - tillsammans	690 000
Nordisk Hjälp	Nya vägar för fler kommuner	685 000
Vuxenutbildningen i Kil	RESAN 2.0 Bosnien	195 000
Vuxenutbildningen i Kil	RESAN 3.0 Jerusalem	235 000
Exit Fryshuset - Stiftelsen KFUM Söder	Verksamhetsbidrag avhoppverksamheten Exit	4 030 000
Summa, kr		13 016 750

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningsystem.

Kommentar: Projekten beviljades medel mellan 2016 och 2019.

Tabell 16 Projekt som redovisades och godkändes 2019, beviljat belopp i kronor

Bilaga 3: Stödja barns och ungdomars självständiga organisering

I tabellen nedan presenteras projekt som redovisades och godkändes 2020 i syfte att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande.

Projektägare	Projektname	Belopp
ABF Botkyrka Salem	A.I.B (Aktiv i botkyrka)	140 000
ABF Södra Småland	matchideas.se	707 000
ASOV Stockholm	Vi är UngaASOV	213 000
Asylum and Refugee Care (ARC)	Aktivitetsgrupp för nyanläda i Malmö - år 2	80 000
Awesome People	Portable Youth Hub	357 000
Boo Folkets Hus	Evenemang för engagemang	337 962
Brottsoffer-Kvinno och Ungdomsjouren i Södertälje	Allas rätt till trygga levnadsvillkor	615 100
Dialogen Resurscentrum för kvinnor Haninge	Från Barn till Ungdom och Tvärtom - År 3	430 000
Folk Practice Academy	A Cappella South Sweden - unga sångare, år 3	711 652
Forum-Idéburna organisationer med social inriktning	Ideella influencers	852 675
Fritidsforum	Plats för ungt inflytande	835 000
Föreningsamverkan	Barn och ungas organisering och inflytande i samhällsutvecklingen	999 891
Hidde Iyo Dhaqan	Projekt SUMO - Seveds Unga Mobiliserar och Organiserar	650 000
Hidde Iyo Dhaqan	SUMO år 2	660 000
Hökarängens stadsdelsråd	Grannskapskontoret	921 500
jordens vänner	Breddat engagemang för klimaträttvisa	777 228
KFUM	Mötesplats Aequalis 2	563 180
Lunds kickboxningsällskap/Real fighter	I possibilismens tid	113 000
MiM Kunskapscentrum	RÄTT FRAM	1 978 761
Ortodoxa scouter i Sverige, OSS	Unikt sjöscout	760 000
Reacta	Ungas organisering & hälsa	865 600
Somaliska Freds- och Skiljedomsförening	Somaliska Tjejer i Rörelse 2.0	658 360
Somaliska Freds- och Skiljedomsförening	Somaliska Tjejer i Rörelse 3.0	738 580
Somaliska Regnbåge	Kompisgrupp för nyanlända tjejer i Rosengård 2.0	124 000
Somaliska ungdomsförbundet i Sverige	Ökad kunskap - ökad delaktighet.	633 256
Stockholm Vi Unga Distrikt	Engagemangsguider för ungas organisering	820 400
Studieförbundet Vuxenskolan Uppsala län	Organisera Mera 2.0	585 000
Sveriges Unga Aktiesparares Riksförbund	Unga tjejers organisering kring privatekonomi, sparande och aktiekunskap i västra Sverige.	647 950
Tamam Lund	Project TX	644 821

Projektägare	Projektamn	Belopp
Tegelbruket	Engagera Väster i Tegelbruket	381 400
Verdandi	Verdandis ungdomsförbund år 2	710 000
Vi Unga Gävleborg	Unga kan och vill! 2.0	568 000
Västra Vi Unga	Unga Arrangörer i Trollhättan 2.0	596 540
Summa, kr		20 676 856

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors ansökningssystem.

Kommentar: Projekten beviljades medel mellan 2017 och 2019.

Tabell 17 Projekt som redovisades och godkändes 2020, beviljat belopp i kronor

Bilaga 4: Intervjuguide

Namn

Roll

Organisation

Typ av bidrag

Datum

1. Tack så mycket för att du vill ta dig tid att ställa upp i den här intervjun. Skulle du vilja börja med att berätta lite om din organisation, er verksamhet och din roll i detta.

2. Jag har bett om att få göra en intervju med dig för att din organisation har fått [typ av bidrag, och projektnamn] från MUCF. Det är ett led i att undersöka vad bidraget leder till i de organisationer som tar emot bidragen. Både avsedda och inte avsedda effekter.

- a. Vill du börja med att berätta hur läget var för er organisation innan ni ansökte om [typ av bidrag till projektnamn]?
- b. Vad var ert syfte med att ansöka om [typ av bidrag till projektnamn]?
- c. Ni var ju en av de organisationer som beviljades [typ av bidrag till projektnamn]. I er avrapportering som ni har skickat till MUCF kan jag se att ni har [kort beskrivning av vad bidraget använts till].
  - i. Vill du utveckla detta lite – vad var det viktigaste ni gjorde för era målgrupper, som bekostades av det bidrag ni fick från MUCF och varför var det viktigast?
- d. Om ni inte hade fått [typ av bidrag till projektnamn], vad hade hänt då? Hade ni ändå genomfört något av det som ni sökte medel för från MUCF?
  - i. Vad hade varit möjligt att göra? Vad hade inte varit möjligt att göra?
- e. Skulle ni ha sökt bidrag från någon annan finansiär istället? Vilken då?
  - i. Om ja: Varför valde ni att söka från MUCF i första hand?
  - ii. Om nej: Varför inte? Var MUCF den enda möjliga finansiären för er?

3. Vilka resultat och effekter bedömer du att den verksamhet som ni har bedrivit på grund av att ni fick [typ av bidrag och projektnamn] från MUCF har lett till? Börja gärna att berätta om resultat och effekter på kort sikt.

- a. Om vi i stället ser på mer långsiktiga effekter av den verksamhet som ni har gjort, med finansiering från MUCF. Vilka effekter bedömer du att den verksamheten har haft på längre sikt?

4. Regeringens syfte med [typ av bidrag] är att [ange effektmål på kort sikt från verksamhetslogiken]. Bedömer du att er verksamhet har bidragit till att uppnå det målet? Varför/varför inte?

5. [Typ av bidrag] är ett led i att uppnå regeringens mål [ange effektmål på lång sikt från verksamhetslogiken]. Bedömer du att det är sannolikt att den verksamhet som ni har gjort, med finansiering från MUCF, bidrar till att uppnå regeringens mål? Varför/varför inte?

6. Avslutningsvis är jag nyfiken på hur MUCF eller regeringen skulle kunna bidra till / underlätta, eller stödja er, för att det ska vara möjligt för er att ta ytterligare ett steg för att nå era målgrupper och lyckas med era mål. Så, har du några tips, råd eller önskemål till MUCF så tar jag tacksamt emot dem!

7. Tack så mycket för att du har tagit dig tid till att delta i den här intervjun. Är det något ytterligare som du skulle vilja tillägga eller berätta? Kanske något som du tycker är viktigt att känna till, men som jag missade att fråga om?

Bilaga 5: Resultatkategorier

Svarsalternativen lydde som följer:

A. Vi har skapat mötesplatser eller nätverk som består över tid.

B. Projektets verksamhet kommer att fortsätta när projektets finansiering är slut.

C. Vi har skapat bestående förändringar för målgruppen.

Om ja, vilka? _____

D. Vi har skapat förändringar i samhället som består över tid.

Om ja, vilka? _____

E. Vi har skapat bestående förändringar i organisationens verksamhet eller struktur.

Om ja, vilka? _____

F. Vi har tagit fram kunskap om en speciell målgrupp eller verksamhet inom projektet. Vi har exempelvis gjort en metodhandbok, en kartläggning eller en studie.

G. Vi kom närmare eller nådde mål som vår organisation har.

Beskriv på vilket sätt: _____

H. Vi har organiserat nya medlemmar.

I. Vi arbetar mot nya mål eller har formulerat nya prioriteringar.

Beskriv på vilket sätt: _____

J. Vi har utvecklat eller förbättrat arbetssätt eller metoder.

Beskriv på vilket sätt: _____

K. Vi har utvecklat samarbete med andra föreningar, kommuner eller företag.

L. Annat: _____

Bilaga 6: Generella villkor – Projektbidrag

Ändamål och villkor

1. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) lämnar projektbidrag för det ändamål som framgår av MUCF:s beslut och organisationens ansökan.
2. De villkor som gäller för projektbidraget framgår av beslutet, ansökan och dessa generella villkor. MUCF kan ställa ytterligare villkor, till exempel om bidragsmottagaren vill använda medlen på annat sätt och då framgår det av bidragsbeslutet.

Giltighet

3. I samband med beslut skickar MUCF ut dessa *Generella villkor*. Genom att ta emot utbetalning av bidraget godtar bidragsmottagaren samtliga villkor.
4. Om MUCF beslutar att ändra dessa villkor kommer bidragsmottagaren att få ta del av de nya villkoren, som därefter blir gällande från nästa tillfälle denne tar emot bidrag från MUCF.

Information om projektet

5. Vid information om projektet ska det framgå att det genomförs med bidrag från MUCF.

Ansökan

6. Ansökan görs i MUCF:s webbaserade ansökningsystem, i en särskilt anpassad mall för respektive projekt.
7. Ansökan ska godkännas av den eller de som är behöriga att teckna firma för organisationen. Vem som är firmatecknare ska styrkas, till exempel genom att ett justerat protokoll eller att registerutdrag bifogas ansökan.
8. Samtliga firmatecknares identitet ska styrkas med en kopia av en godkänd ID-handling (till exempel körkort, pass eller ett svenskt SIS-märkt ID-kort).

Projektstart

9. Planerad projektstart anges i ansökan. Projektstart kan ske tidigast en viss tid, normalt 2–3 månader, efter ansökningsdatum. Vilket startdatum och slutdatum som gäller för projektet framgår av beslutet.

Utbetalning och skyldighet att hålla medlen avskilda

10. När MUCF beslutat om projektbidrag betalar MUCF i normalfallet ut bidraget inom två veckor från beslut.
11. Bidragen betalas som huvudregel ut vid två tillfällen, i juni respektive december. Inför den andra utbetalningen kommer MUCF att göra en avstämning av projektet. Bidragsbelopp lägre än fem prisbasbelopp eller med projekttid kortare än 12 månader kan utbetalas vid ett tillfälle.
12. Bidrag betalas ut endast till bidragsmottagarens bankgiro eller plusgirokonto. För de beslut som fattas i juni 2019 godkänner MUCF undantagsvis bankkonto i organisationens namn.
13. Bidragsmottagaren är skyldig att hålla mottagna bidrag avskilda om inte annat anges i beslutet. Om projektbidrag tas emot på ett allmänt konto för inbetalningar ska det utan dröjsmål föras över till ett konto för projektet där det särskilda ändamålet framgår. Kontot får endast användas för projektbidrag från MUCF.
14. Bidraget ska hållas inestående på kontot, utan att sammanblandas med andra tillgångar, tills de används för avsett ändamål.

Projektkostnader

15. Projektets kostnader ska kunna hänföras till budget i ansökan som ligger till grund för beslutet om projektbidrag, samt eventuell senare skriftlig överenskommelse mellan MUCF och bidragsmottagaren.
16. MUCF kan föreskriva högsta belopp för vissa kostnader. Eventuella maxbelopp framgår av budgetmallen i ansökningssystemet för respektive projekt.
17. Projektbidrag får endast användas på det sätt som framgår av beslutet och för kostnad som är skäligen. För att bidragsmottagaren ska få disponera medlen på annat sätt krävs MUCF:s skriftliga medgivande.
18. Endast *om det anges i beslutet* får projektbidrag användas för aktiviteter eller resor utomlands.
19. Endast med MUCF:s *skriftliga medgivande* får projektbidrag användas för löner och ersättningar till närstående till:
  - person som företräder bidragsmottagaren,
  - person som ansvarar för verksamheten.

20. Projektbidrag får aldrig användas för

- kostnader som betalas av annan finansiär,
- individuell tjänstepensionsförsäkring utöver kollektivavtal eller motsvarande,
- böter, andra penningstraff, viten eller rättegångskostnader,
- alkohol eller tobak,
- andra gåvor än representations- eller reklamgåvor för högst 225 kronor inklusive moms per person och år,
- ingående moms när bidragsmottagaren är skyldig att redovisa moms
- för projektverksamheten.

Projektets redovisning

21. Projektets omfattning och tidsplan framgår av MUCF:s beslut. Projekttiden kan variera men är normalt högst tolv månader. Datum för när ett projekt börjar eller slutar får ändras endast med MUCF:s skriftliga medgivande.
22. Bidragsmottagaren ska redovisa i ansökningssystemet hur medlen använts i en *Slutrapport för projektbidrag*. Redovisning ska lämnas senast den dag som anges i beslutet.
23. Redovisningen ska vara godkänd av firmatecknare.
24. En redovisning ska innehålla de uppgifter som efterfrågas i MUCF:s ansökningssystem. Bidragsmottagaren ska även lämna de underlag som MUCF begär för granskning av redovisningen.
25. Redovisning ska ske mot den budget som godkänts för projektet. Eventuella avvikelser ska anges och kommenteras.
26. Till redovisningen ska ett revisorsintyg bifogas. Revisorns granskning ska följa MUCF:s anvisningar. Mall för revisorsintyg finns på hemsidan. Intyget ska vara undertecknat av revisorn och bifogas i ansökningssystemet.
27. För projekt som beviljats bidrag över fem prisbasbelopp ska revisorn vara kvalificerad (godkänd eller auktoriserad av Revisorsnämnden eller certifierad av Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer, SKYREV).
28. Bidragsmottagaren ska redovisa projektets ekonomiska utfall. Bokföring ska ske så att projektets totala kostnader och intäkter direkt kan utläsas. Tillämpliga bokföringsregler ska följas.
29. MUCF godkänner inte utdrag ur hela bidragsmottagarens balans- eller resultaträkning som redovisning.

Återbetalningsskyldighet

30. Bidrag som inte har förbrukats, projektets överskott, ska återbetalas om det överstiger 2 000 kronor. Beloppet framgår av MUCF:s beslut om godkänd slutrapport. Beloppet faktureras av MUCF och ska betalas inom 30 dagar från faktureringsdatum.

Avbrytande av projekt

31. Om ett projekt drivs i strid mot villkoren kan MUCF besluta att avbryta finansieringen av projektet.

Återkrav

32. Om MUCF anser att bidragsmottagaren ska betala tillbaka hela eller del av projektbidraget, fattar MUCF ett sådant beslut.
33. Projektbidrag ska betalas tillbaka om:
- bidraget inte har förbrukats inom angiven tid eller för avsett ändamål,
  - bidragsmottagaren inte inom föreskriven tid har lämnat redovisning av hur medlen har använts eller underlag som behövs för granskningen,
  - bidragsmottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt har förorsakat att bidrag har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och bidragsmottagaren borde ha insett detta.

Granskning och kontrollbesök

34. MUCF kan besöka (*kontrollbesök*), revidera eller utvärdera varje verksamhet som finansierats med bidrag från MUCF. Myndigheterna kan även begära in kopior av räkenskaper och övrigt underlag som rör projektbidragets användning.

Kontakta MUCF vid viktigare förändringar

35. Kontakta MUCF om:
- bidragsmottagaren behöver göra ändring i projektet, till exempel en omfördelning mellan budgetposter,
  - projektledningen byts ut helt eller delvis,
  - bidragsmottagaren ändrar uppgift om adress, telefon eller e-post för sig eller sin kontaktperson,
  - bidragsmottagaren behöver ytterligare tid med sin redovisning.

Ange alltid diarienummer vid kontakt med MUCF.

Introduktionsdag

36. Det är obligatoriskt för projektledare eller person som företräder bidragsmottagaren att närvara på en introduktionsdag under det första projektåret, om MUCF begär det.